KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2022/444

(2021. gada 28. jūnijs)

attiecībā uz valsts atbalsta shēmu SA.49414 (2020/C) (ex 2019/NN), ko Francija īstenojusi, lai atbalstītu dabasgāzes uzglabāšanas infrastruktūras operatorus

(izziņots ar dokumenta numuru C(2021) 4494)

(Autentisks ir tikai teksts franču valodā)

(dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas līgumu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt savas piezīmes atbilstīgi minētajiem pantiem ([1]) un, ņemot vērā šīs piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Ar 2017. gada 23. oktobra vēstuli Francijas iestādes informēja Komisiju par plānoto tiesiskā regulējuma un tiesiskā regulējuma reformu attiecībā uz dabasgāzes uzglabāšanu (turpmāk tekstā – "reforma"). Francijas iestādes 2017. gada 23. novembrī iepriekš paziņoja par šo projektu un pēc tam, kad Francijas parlaments pieņēma reformu, Francijas iestādes nosūtīja Komisijai papildu informāciju.

(2) Komisija 2020. gada 28. februāra vēstulē informēja Franciju par savu lēmumu sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru ("formālā izmeklēšanas procedūra") attiecībā uz šo pasākumu ("lēmums par procedūras sākšanu").

(3) Lēmums sākt procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes par attiecīgo pasākumu.

(4) Oficiālās izmeklēšanas procedūras ietvaros Komisija saņēma piezīmes no ieinteresētajām personām. Tā tos pārsūtīja Francijas iestādēm, dodot tām iespēju tos komentēt. Francijas iestādes iesniedza savus komentārus 2020. gada 3. augusta vēstulē.

(5) Francijas iestādes iesniedza papildu informāciju 2020. gada 21. septembrī, 2021. gada 26. janvārī, 2021. gada 15. martā un 2021. gada 10. maijā.

2. PASĀKUMA KONTEKSTS

2.1. Dabasgāzes uzglabāšana Francijā

(6) Pazemes dabasgāzes krātuvju infrastruktūra ļauj izveidot dabasgāzes krājumus, kas savienoti ar pārvades tīklu. Tie ir iesaistīti tīkla plūsmu pārvaldībā.

([1]) OV C 112, 3.4.2020., 39. lpp.

(7) No vienas puses, uzglabāšanu izmanto kā līdzekli, lai nodrošinātu līdzsvaru starp dabasgāzes daudzumu tīklā un patērētās dabasgāzes daudzumu, piemēram, piegādes pārtraukuma vai maksimālā pieprasījuma gadījumā, ko izraisa aukstuma periods ziemā. No otras puses, uzglabāšana kopā ar gāzes cauruļvadiem un kompresoriem ļauj pārvades tīklā sniegt pārvades pakalpojumus, it īpaši pārslodzes gadījumā.

(8) Uzglabāšanas operatori piedāvā uzglabāšanas jaudu dabasgāzes piegādātājiem mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības tirgos un pārvades sistēmu operatoriem. Dabasgāzes piegādātāju vēlme maksāt par uzglabāšanas jaudu ir ļoti tuva dabasgāzes pārdošanas cenu atšķirībai vasarā un ziemā ("starpība (*spread*)"). Dabasgāzes ražošanas līmenis visu gadu ir relatīvi stabils, bet dabasgāzes patēriņš ir ļoti atšķirīgs atkarībā no temperatūras.

(9) Francijā darbojas 14 dabasgāzes krātuves, no kurām 11 tiek ekspluatētas ([2]), un darbojas trīs uzglabāšanas operatori:

— *Storengy*, kas 100 % apmērā ir *ENGIE* meitasuzņēmums, pieder 12 krātuves, no kurām trīs atrodas rezervē un darbojas deviņas. To veidotais lietderīgais apjoms ir 102,1 TWh (t. i., 74 % no teritorijas kopējās jaudas),

— *Teréga* (agrāk *TIGF*), kas pieder *Snam*(40,5 %), *GIC* (31,5 %), *EDF Investissement* (18 %) un *Prédica* (10 %), izmanto ekspluatācijā esošu krātuvi, kuras lietderīgais apjoms ir 33,1 TWh (jeb 24 % no teritorijas kopējās jaudas),

— *Géométhane*, kas pieder *Storengy* (50 %), *CNP* (49 %) un *Géostock* (1 %), ir ekspluatācijā esoša krātuve, kuras lietderīgais apjoms ir 3,3 TWh (2 % no kopējās teritorijas jaudas).

(10) Sākot ar 2009. gadu, sezonālās dabasgāzes cenu pārmaiņas samazinājās. Līdz 2011. gadam starpība bija pietiekami liela, lai mudinātu piegādātājus abonēt visu dabasgāzes uzglabāšanas jaudu. Sākot no 2011. gada, starpība kļuva nepietiekama, lai segtu operatoru piedāvāto uzglabāšanas cenu (1,5–2 EUR/MWh starpība (*spread*) par cenu 6–7 EUR/MWh). Tā rezultātā uzglabāšanas jauda netika abonēta pilnā apmērā kopš 2010.–2011. gada, 2014. un 2015. gadā ekspluatācijā ar samazinātu apjomu tika nodotas trīs krātuves ("atstātas rezervē"), savukārt 2017.–2018. gadā ekspluatācijā esošās uzglabāšanas infrastruktūras abonēšanas līmenis sasniedza 63 %.

2.2. **Tiesiskais regulējums un reglamentējošie noteikumi**

(11) Lai nodrošinātu piegādes drošību, Francija 2014. gadā sākotnēji pieņēma dekrētu, lai stiprinātu dabasgāzes piegādātāju pienākumu veidot dabasgāzes krājumus ([3]). Pēc tam Francija uzskatīja, ka šai sistēmai ir vairāki trūkumi, un daži dabasgāzes piegādātāji cēla prasību, lai apstrīdētu 2014. gada dekrēta likumību. Ņemot vērā šos notikumus, Francija ir nolēmusi ieviest pielāgotu pasākumu, kas ir šā lēmuma priekšmets ("attiecīgais pasākums").

(12) Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/73/EK ([4]) 33. pantā ir paredzēta iespēja dalībvalstij īstenot uzglabāšanas infrastruktūras regulējumu. Dabasgāzes uzglabāšana ir arī daļa no pasākumiem, ko dalībvalstis var ieviest, lai nodrošinātu no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1938 ([5]) izrietošo pienākumu izpildi saskaņā ar minētajā regulā paredzētajiem nosacījumiem, jo īpaši pienākumu nodrošināt piegādes drošību valsts patērētājiem, vienlaikus nodrošinot dabasgāzes iekšējā tirgus pareizu un nepārtrauktu darbību.

([2]) Tiek ekspluatētas 12 krātuves, jo *Lussagnet* un *Izaute* tiek uzskatītas par atsevišķām krātuvēm. Šie objekti pieder *Teréga*, un tiem ir kopīgas tehniskas iekārtas. Šā iemesla dēļ tos dažkārt uzskata par vienu infrastruktūru (piemēram, *PPE* 2019–1928) un dažkārt par divām atsevišķām infrastruktūrām (piemēram, *PPE* 2016–2023).

([3]) 2014. gada 12. marta Dekrēts Nr. 2014-328, ar ko groza 2006. gada 21. augusta Dekrētu Nr. 2006-1034 par piekļuvi pazemes dabasgāzes krātuvēm.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 (OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.

3. DETALIZĒTS ATTIECĪGĀ PASĀKUMA APRAKSTS UN PROCEDŪRAS SĀKŠANAS IEMESLI

3.1. Mehānisma mērķis

(13) Regulatīvais mehānisms ir paredzēts, lai nodrošinātu uzglabāšanas infrastruktūras uzturēšanu, kas vajadzīga, lai garantētu dabasgāzes piegādes drošību Francijas teritorijā vidējā termiņā un ilgtermiņā.

(14) Regulatīvā mehānisma mērķis jo īpaši ir nodrošināt tīkla spēju apmierināt pieprasījumu, jo īpaši aukstās maksimuma laikā, un nodrošināt pārvades pakalpojumus dabasgāzes pārvades tīklā, jo īpaši pārslodzes gadījumā.

3.2. Juridiskais pamats

(15) Kritiskās dabasgāzes uzglabāšanas infrastruktūras regulēšanas mehānisms Enerģētikas kodeksā tika ieviests ar 2017. gada 30. decembra Likumu Nr. 2017-1839 ([6]) (turpmāk tekstā – "Hidrooglekļa likums"), kas stājās spēkā 2018. gada 1. janvārī.

(16) It īpaši Likuma par ogļūdeņražiem 12. pantā ir paredzēts, ka regulatīvā mehānisma piemērošanas jomu nosaka Enerģētikas kodeksa L.141-1. pantā minētais daudzgadu enerģētikas plāns (turpmāk tekstā – "PPE"). *PPE* tiek pieņemts ar dekrētu pēc apspriešanās ar vairākām konsultatīvajām struktūrām un vismaz reizi piecos gados tiek pārskatīts uz diviem piecu gadu periodiem. *PPE* laikposmam no 2019. līdz 2028. gadam ir noteikts ar 2020. gada 21. aprīļa Dekrētu Nr. 2020-456 ("Dekrēts Nr. 2020-456 par *PPE*").

(17) Turklāt Likuma par ogļūdeņražiem 12. pantā ir paredzēts, ka Enerģētikas regulēšanas komisija (turpmāk tekstā – "*CRE*") nosaka dažus noteikumus, kas reglamentē regulatīvo mehānismu, it īpaši uzglabāšanas jaudas izsoļu noteikumus, uzglabāšanas operatoru atļautos ieņēmumus un šo ieņēmumu iekasēšanas kārtību, pārdodot jaudu un dabasgāzes pārvades tīkla izmantošanas tarifus un to nodošanu uzglabāšanas operatoriem (sk. 20.–22. apsvērumu).

3.3. Mehānisma vispārējā darbība

(18) Francijā 2017. gadā pieņemtais dabasgāzes uzglabāšanas regulēšanas mehānisms balstās uz trim principiem.

(19) Pirmkārt, šā mehānisma darbības joma atbilst pazemes krātuvju infrastruktūrai, kas nepieciešama, lai nodrošinātu piegādes drošību Francijas teritorijā vidējā termiņā un ilgtermiņā ([7]) ("kritiskā uzglabāšanas infrastruktūra"). Šo kritiskās infrastruktūras objektu saraksts ir izklāstīts dekrētā par *PPE*. Operatori, kas tos ekspluatē, nodrošina to darbību ([8]).

(20) Otrkārt, kritiskās uzglabāšanas infrastruktūras jaudu izsola saskaņā ar *CRE* noteikumiem ([9]). Izsoles ir atvērtas jebkuram piegādātājam, kas veic uzņēmējdarbību Savienības dalībvalstī vai citā valstī un kam ir piegādes atļauja iejaukties Francijas mazumtirdzniecības vai vairumtirdzniecības piegādes tirgū. 2018. gada janvārī šāda atļauja bija 213 Francijas vai ārvalstu piegādātājiem. Izsoļu ieņēmumus tieši iekasē uzglabāšanas operatori.

([6]) 2017. gada 30. decembra Likums Nr. 2017-1839, ar ko izbeidz ogļūdeņražu izpēti un izmantošanu un paredz dažādus noteikumus enerģētikas un vides jomā.
([7]) Enerģētikas kodeksa L.421-3-1. pants.
([8]) Enerģētikas kodeksa L.421-3-1. pants.
([9]) Enerģētikas kodeksa L.421-5-1. pants.

(21) Treškārt, kritiskās uzglabāšanas infrastruktūras operatori gūst labumu no garantijas, ka to izmaksas tiks segtas, ciktāl tās atbilst "efektīva operatora" izmaksām ([10]). Tādējādi tie saņem regulētus ienākumus, kas definēti ar *CRE* rezolūciju (turpmāk tekstā – "atļautie ienākumi"). Ja no klientiem tieši iekasētie ieņēmumi ir mazāki par to atļautajiem ienākumiem, uzglabāšanas operatori saņem kompensāciju, kas vienāda ar starpību starp to atļautajiem ienākumiem un saņemtajiem ieņēmumiem (sk. 89. apsvērumu). Šo kompensāciju sedz dabasgāzes ekspeditori, pamatojoties uz to klientu portfeli, kuri lieto gāzi nepārtraukti un kuriem nav samazināta gāzes padeves slodze bez riska, kas saistīts ar publiskajiem dabasgāzes sadales tīkliem (sk. 104. un 105. apsvērumu). Kompensāciju iekasē pārvades sistēmas operators saskaņā ar īpašu termiņu pārvades tīkla izmantošanas tarifā ("ATRT tarifs"), un pēc tam to atdod uzglabāšanas operatoriem.

(22) No otras puses, ja uzglabāšanas operatoru ieņēmumi pārsniedz to atļautos ienākumus, uzglabāšanas operatoriem ir jāatmaksā pārpalikums, izmantojot pārvades tīkla izmantošanas tarifu (sk. 90. apsvērumu).

3.4. **Regulatīvā mehānisma piemērošanas joma**

(23) Saskaņā ar Francijas iestāžu sniegtajiem paskaidrojumiem kritiskās uzglabāšanas infrastruktūras apzināšanas metode ietver, no vienas puses, tādas infrastruktūras noteikšanu, kas vajadzīga, lai nodrošinātu tīkla jaudu pieprasījuma apmierināšanai, un, no otras puses, infrastruktūru, kas vajadzīga, lai nodrošinātu transporta pakalpojumus dabasgāzes pārvades tīklā.

3.4.1. *Infrastruktūra, kas vajadzīga, lai nodrošinātu tīkla spēju apmierināt pieprasījumu aukstuma maksimuma gadījumā*

(24) Paredzamais gāzes sistēmas piegādes drošības līmenis ir noteikts Enerģētikas kodeksa R.121-4. pantā. Mērķis ir nodrošināt piegādi visiem patērētājiem, kuri līgumiski nav pieņēmuši piegādi, kas var pārtraukties īpaši aukstos laikapstākļos, piemēram, statistiski ik pēc 50 gadiem.

(25) Infrastruktūras noteikšana, kas vajadzīga, lai nodrošinātu tīkla jaudu pieprasījuma apmierināšanai, balstās uz darbu, ko veikuši pārvades sistēmu operatori, kuri salīdzina pieprasījumu pēc dabasgāzes aukstuma maksimuma laikā no vienas līdz 30 dienām ar dabasgāzes piegādes jaudu, jo īpaši izmantojot sašķidrinātās dabasgāzes (SDG) starpsavienojumus un terminālus.

3.4.1.1. Aplēstais dabasgāzes pieprasījums

(26) Pirmkārt, Francijas iestādes ir izvērtējušas piecus dabasgāzes patēriņa attīstības scenārijus nākamajiem 10 gadiem, izņemot elektroenerģijas ražošanu. Paredzētās samazinājuma likmes svārstās no –2 % līdz –18 % salīdzinājumā ar 2012. pārskata gadu. Visbeidzot Francijas iestādes pieņēma, ka dabasgāzes patēriņš samazināsies par 2 %, izņemot elektroenerģijas ražošanu.

(27) Otrkārt, dabasgāzes, izņemot elektroenerģijas ražošanu, vidējais patēriņš dienā aukstuma maksimuma laikā 2025. gadā tika lēsts aptuveni 3 640 GWh dienā, neskaitot zemas siltumspējas dabasgāzes ("B gāzes") patēriņu. Turklāt tiek lēsts, ka dabasgāzes patēriņš elektroenerģijas ražošanai aukstuma maksimuma laikā ir 310 GWh dienā.

(28) Francijas iestādes ir arī ņēmušas vērā dabasgāzes pieprasījuma pārtraucamo daļu, t. i., patērētājus, kuri ir noslēguši pārtraucamības līgumu ar sistēmas operatoru, kuram tā ir pieslēgta. Šajā sakarā regulatīvā mehānisma īstenošanas laikā joprojām vēl tika izstrādāti pārtraucamības pasākumi piemērošanai aukstuma maksimuma apstākļos. Francijas iestādes ir saglabājušas pārtraucamības potenciālu 138 GWh dienā.

(29) Francijas iestādes precizēja, ka slodzes samazināšana ir pēdējais līdzeklis piegādes krīzes gadījumā, nevis elastības mehānisms. Šā iemesla dēļ, aplēšot pieprasījumu pēc dabasgāzes aukstuma maksimumu laikā, nav ņemta vērā slodzes samazināšana.

([10]) Enerģētikas kodeksa L.452-1. pants.

(30) Turklāt tika ņemts vērā, ka vidējais patēriņš īsa aukstuma maksimuma gadījumā ir lielāks nekā vidējais patēriņš ilgāka aukstuma maksimuma gadījumā.

(31) Visbeidzot, Francijas iestādes ir ņēmušas vērā pakāpenisko B gāzes izmantošanas samazinājumu, ņemot vērā pārveides programmu, par labu dabasgāzei ar augstu siltumspēju (turpmāk tekstā – "H gāze"), kas pašlaik veido 90 % no Francijā patērētās dabasgāzes. Pārveides pasākumi tika uzsākti 2018. gadā, un tie ir jāpabeidz ne vēlāk kā 2028. gadā. Francijas iestādes lēš, ka pieprasījums pēc B gāzes, kas pārveidota par H gāzi, 2025. gadā būs 180 GWh dienā.

(32) No iepriekš minētā izriet, ka Francijas iestādes ir aplēsušas, ka kopējais pieprasījums pēc dabasgāzes 2025. gadā četras dienas ilga aukstuma maksimuma periodā būtu aptuveni 4 000 GWh dienā.

3.4.1.2. Dabasgāzes piegādes jaudas aplēse

(33) Attiecībā uz dabasgāzes piegādes jaudu Francijas iestādes ir veikušas aprēķinus, ņemot vērā starpsavienojumus, SDG piegādi, izmantojot metāna terminālus, un dabasgāzes krājumu efektivitātes rādītājus.

(34) Pirmkārt, attiecībā uz starpsavienojumiem konstantās jaudas aplēses, pamatojoties uz pieņēmumu par uzņēmumu H gāzes starpsavienojumu jaudu 100 % izmantojumu, ir 1 780 GWh/d importa virzienā un 425 GWh/d eksporta virzienā ([11]). Ir aprēķināts, ka H gāzes neto imports pa gāzes cauruļvadiem ir 1 355 GWh dienā.

(35) Francijas iestādes norādīja, ka gāzes tīkla un starpsavienojumu nostiprināšana radīja ievērojamas izmaksas ([12]), jo īpaši saistībā ar esošās uzglabāšanas infrastruktūras izmantošanu. Jebkurā gadījumā šāda veida infrastruktūra vidējā termiņā nebūtu pieejama laikietilpīgu būvniecības darbu dēļ.

(36) Otrkārt, attiecībā uz SDG piegādi, Francijas četru metāna terminālu jauda kopējā izejas jauda tīklā ir 1 160 GWh/d ([13]). Tomēr šo jaudu var mobilizēt tikai tad, ja SDG ir pieejamas metāna terminālu tvertnēs. Francijas iestādes uzskatīja, ka tāda apdraudējuma gadījumā kā aukstuma maksimums, kas ilgst mazāk nekā 10 dienas, varētu izvadīt tikai SDG krājumus tvertnēs. No otras puses, 10 dienu laikā varētu piegādāt SDG kravas un maksimāli izmantot metāna terminālu jaudu. Atkarībā no tvertnēs esošā vidējā SDG krājuma līmeņa tika izvēlēti divi scenāriji: bargākās ziemas gadījumā (1. scenārijs) un maigākās ziemas gadījumā (2. scenārijs).

(37) Abi scenāriji atbilst metāna terminālu izmantošanas līmenim, kas ir augstāks par vidējo izmantošanas līmeni ziemās no 2011. līdz 2018. gadam. Visbeidzot, Francija pieņēma 1. scenāriju un aplēsa, ka metāna terminālu izvades potenciāls varētu būt 330 GWh dienā četru dienu aukstuma maksimuma apstākļos.

(38) Francijas iestādes norādīja, ka esošie sašķidrināšanas termināļi darbojas līmenī, kas ir tuvu maksimālajai jaudai, lai atgūtu ievērojamās investīciju izmaksas. Turklāt gandrīz uz visām SDG kravām attiecas ilgtermiņa līgumi šo projektu kapitāla intensitātes dēļ, un tāpēc tās jau pārdod pirms to ražošanas. No otras puses, zemākas izmaksas dabasgāzes uzglabāšanai gāzveidā izskaidro SDG uzglabāšanas zemo attīstību visā pasaulē. Tādējādi īstermiņā pieejamais SDG daudzums ir neliels.

(39) Treškārt, attiecībā uz pazemes dabasgāzes krājumu darbību Francijas iestādes paskaidroja, ka ūdens nesējslāņu izmantošana, kas veido 90 % no krātuves infrastruktūras Francijā, nozīmē to piepildīšanu pietiekami augstā līmenī un to iztukšošanu katru gadu pietiekami zemā līmenī. Turklāt, samazinoties krājumam, samazinās apgrozījums, ko var izņemt no uzglabāšanas infrastruktūras.

([11]) Dati par H gāzes starpsavienojumu konstanto jaudu ir ņemti no *ENTSOG* 2017. gada pārvades jaudas kartes ziņojuma.

([12]) Piemēram, Francija ir aprēķinājusi, ka cauruļvadu *Arc Lyonnais*, *Eridan* un *Perche* būvniecības izmaksas, lai atvieglotu gāzes transportēšanu no Francijas ziemeļiem uz dienvidiem, ir 1,6 miljardi EUR.

([13]) Tādējādi izejas jauda ir sadalīta starp četriem termināļiem: *Montoir* termināļa izejas jauda ir 400 GWh dienā, *Fos-Cavaou* metāna termināļa izejas jauda ir 205 GWh dienā, *Fos-Tonkin* metāna termināļa izejas jauda ir 205 GWh dienā un *Dunkerque* metāna termināļa izejas jauda ir 520 GWh dienā. Ja *Dunkerque* starpsavienojumu izmanto ar pilnu jaudu, *Dunkerque* metāna termināļa ieejas jauda Francijas dabasgāzes tīklā ir ierobežota līdz 350 GWh dienā pārvades tīkla sastrēgumu dēļ.

(40) Tā kā, no vienas puses, deviņās iepriekšējās ziemās pirms Francijas veiktās analīzes vidējais krātuvju infrastruktūras noslodzes koeficients 1. februārī bija 42 % un, no otras puses, 85 % no pēdējos 70 gados novērotajiem aukstuma maksimumiem sākās pirms 5. februāra, Francijas iestādes pieņēma, ka ikvienā uzglabāšanas infrastruktūrā aukstuma maksimuma sākumā ir pieejamas izsūknēšanas ātrums, kas saistīta ar noslodzi 45 % apjomā no to lietderīgā tilpuma.

(41) Turklāt Francijas iestādes ir ņēmušas vērā avārijas krājumus, kas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoriem ir jāizveido, lai nodrošinātu būtisku sociālo pakalpojumu sniegšanu kā galējo līdzekli gadījumā, ja piegādātājs bankrotē, t. i., izsūknēšanas ātrumu 124 GWh dienā ar noslodzi 45 % apjomā no lietderīgā tilpuma.

(42) Pamatojoties uz visiem šiem pieņēmumiem, Francijas iestādes attiecībā uz laikposmu no 2019. līdz 2025. gadam noteica uzglabāšanas infrastruktūrām lietderīgā tilpuma ikgadējo prasību 138,5 TWh apmērā un izsūknēšanas ātrumu 2 376 GWh dienā ar noslodzi 45 % apjomā no lietderīgā tilpuma, lai nodrošinātu tīkla spēju apmierināt pieprasījumu aukstuma maksimuma gadījumā ([14]).

3.4.2. *Infrastruktūra, kas nepieciešama pārvades pakalpojumu nodrošināšanai dabasgāzes pārvades tīklā*

(43) Francijas iestādes ir arī identificējušas uzglabāšanas infrastruktūru, kas nepieciešama, lai nodrošinātu piegādi visā teritorijā, ņemot vērā dabasgāzes pārvades tīkla pārvades jaudu. Šajā nolūkā tās izskatīja dažādas pārslodzes situācijas pārvades sistēmā.

(44) Pārvades sistēmu operatori (turpmāk tekstā – "PSO") ir apzinājuši iespējamāko pārslodzes scenāriju, kas atbilst tobrīd pastāvošajai situācijai tirgus apstākļos, kad piegādātāji cenšas maksimāli palielināt dabasgāzes importu no Norvēģijas un Krievijas, kā uzskata Francijas iestādes, kas pašlaik ir viskonkurētspējīgākie dabasgāzes avoti Eiropā, un samazināt sašķidrinātās dabasgāzes importu, par kuru Āzijā var iegūt augstāku cenu. Šajā situācijā, visticamāk, tiks ievēroti četri galvenie darbības ierobežojumi (sk. 1. attēlu).

1. attēls. Galvenie darbības ierobežojumi, ko var novērot pārvades tīklā, kad piegādātāji cenšas maksimāli palielināt dabasgāzes iepludināšanu no Francijas ziemeļaustrumiem

([14]) Dekrēts Nr. 2020-456 par *PPE*.

(45) Metodikā ņemts vērā tas, ka dabasgāzes piegādātājiem ir nepieciešami SDG krājumi, lai varētu apmierināt patērētāju pieprasījumu, bet piegādātājiem nav ierobežojumu SDG krājumu sadalei starp četriem Francijas metāna termināļiem.

(46) Ja ierobežojums ir sasniegts, pieņem, ka pārvades sistēmu operatori sākotnēji izmanto starpsavienotāju atslēdzamo jaudu pārslodzes problēmu novēršanai. Ja pārslodze turpinās, tiek norādīts dabasgāzes daudzums, kas būtu jāizņem no pazemes krātuves infrastruktūras lejpus pārslodzes frontes.

(47) Šis darbs ļauj izveidot pazemes dabasgāzes krājumus, kas nepieciešami lejpus no katras pārslodzes frontes, lai varētu sniegt piegādes pakalpojumus dabasgāzes pārvades tīklā.

(48) Piemērojot šo metodi 2018.–2019. gada ziemā galvenajām pārslodzes frontēm, kuras var novērot, ja piegādātāji cenšas maksimāli palielināt dabasgāzes iepludināšanu no Francijas ziemeļaustrumiem, tiek lēsts, ka ir nepieciešama pazemes krātuve ar kopējo lietderīgo tilpumu vismaz:

— 16 TWh lejpus pārslodzes frontes NS4 (uzglabāšanas infrastruktūra *Izaute*, *Lussagnet* un *Manosque*),

— 54 TWh lejpus pārslodzes frontes NS3 (*Cere-la-Ronde*, *Chemery*, *Izaute*, *Lussagnet* un *Manosque* uzglabāšanas infrastruktūra),

— 55 TWh lejpus pārslodzes frontes NS2 (*Cere-la-Ronde*, *Chemery*, *Etrez*, *Izaute*, *Lussagnet*, *Manosque* un *Tersanne* uzglabāšanas infrastruktūra),

— 64 TWh lejpus pārslodzes frontes NS1 (uzglabāšanas infrastruktūra *Beynes*, *Cere-la-Ronde*, *Chemery*, *Etrez*, *Germigny-sous-Coulomb*, *Gournay-sur-Aronde*, *Izaute*, *Lussagnet*, *Manosque*, *Saint-Illiers-la-Ville* un *Tersanne*).

3.4.3. *Infrastruktūras saraksts, uz kuru attiecas regulas darbības joma*

(49) Francijas iestādes norādīja, ka darbu pie būtiskas infrastruktūras apzināšanas nebija iespējams pabeigt pietiekami agri 2018.–2019. gada ziemai. Šā iemesla dēļ sākotnēji regulatīvais mehānisms 2018.–2019. gadam tika piemērots kā pārejas pasākums visai Francijas teritorijā esošajai dabasgāzes uzglabāšanas infrastruktūrai. *PPE* 2016. gadā šī infrastruktūra identificēta kā infrastruktūra, kas nepieciešama piegādes drošībai ([15]).

(50) Pēc tam ar 2018. gada 26. decembra dekrētu ([16]) no nepieciešamās infrastruktūras saraksta svītroja trīs vietas ar samazinātu apjomu *Storengy* (*Soings-en-Sologne*, *Saint-Clair-sur-Epte* un *Trois-Fontaines*), kā arī *Lussagnet* 1. posma projektu (*Teréga*) un *Manosque* 2 (*Géométhane*). Šī infrastruktūra nekad nav tikusi izmantota kopš regulētas piekļuves dabasgāzes krātuvēm ieviešanas.

(51) Visbeidzot, laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam Dekrētā Nr. 2020-456 par *PPE* ir noteikta infrastruktūra dabasgāzes pazemes krātuvēm, kam jāpaliek ekspluatācijā, lai garantētu piegādes drošību vidējā termiņā un ilgtermiņā. To lietderīgais tilpums ir 138,5 TWh un izsūknēšanas jauda – 2 376 GWh dienā, kas atbilst noslodzei 45 % lietderīgā tilpuma:

Infrastruktūra	Operators	Nodošanas ekspluatācijā gads	Uzglabāšanas veids
Beynes	Storengy	1956	Ūdens nesējslānis
Céré-la-Ronde	Storengy	1993	Ūdens nesējslānis
Cerville-Verlaine	Storengy	1970	Ūdens nesējslānis
Chemery	Storengy	1968	Ūdens nesējslānis
Etrez	Storengy	1980	Sāls

([15]) 2016. gada 27. oktobra Dekrēts Nr. 2016-1442 par *PPE*.
([16]) 2018. gada 26. decembra Dekrēts Nr. 2018-1248 par gāzes uzglabāšanas infrastruktūru, kas nepieciešama piegādes drošībai.

Germigny-sous-Coulomb	Storengy	1982	Ūdens nesējslānis
Gournay	Storengy	1976	Ūdens nesējslānis
Lussagnet/Izaute	Teréga	1957	Ūdens nesējslānis
Manosque	Géométhane	1993	Sāls
Saint-Illiers-la-Ville	Storengy	1965	Ūdens nesējslānis
Tersanne/Hauterives	Storengy	1970	Sāls

1. tabula. Dabasgāzes uzglabāšanas iekārtas, kurām ir jādarbojas līdz 2023. gadam

(52) *PPE* prognozēts, ka laikposmā no 2024. līdz 2028. gadam uzglabāšanas vajadzības samazināsies. Uzglabāšanas infrastruktūras sarakstu līdz 2026. gadam varētu samazināt līdz izsūknēšanas jaudai vismaz 140 GWh dienā ar 45 % lietderīga tilpuma. Ņemot vērā neskaidrības attiecībā uz piegādes drošībai nepieciešamo tilpumu pēc 2026. gada, šis tilpums būtu jāapstiprina 2023. gadā un jānosaka nākamajā *PPE*.

3.5. **Uzglabāšanas jaudas izsolīšana**

(53) Saskaņā ar Enerģētikas kodeksa L.421-5-1. pantu regulētās uzglabāšanas jaudas tiek pārdotas izsolē saskaņā ar *CRE* paredzētajiem noteikumiem. Konkrētāk, saskaņā ar *CRE* 2018. gada 22. februāra rezolūciju izsoles notiek ar nulles rezerves cenu ([17]).

(54) Pirmās izsoles rezultāti bija šādi:

Uzglabāšanas ilgums	**Ieņēmumi (miljonos EUR)**	**Vidējā piedāvājuma cena (EUR/MWh)**
2018–2019	68,4	0,53
2019–2020	233,6	1,80
2020–2021	504,6	3,85

2. tabula. Izsoles rezultāti un ieņēmumi no papildu pārdošanas gada laikā

3.6. **Uzglabāšanas operatoru atļauto ienākumu segums, kā to definē *CRE***

(55) Saskaņā ar Enerģētikas kodeksa L.452-1. pantu "tarifus par pārvades tīklu izmantošanu [..] nosaka pārskatāmi un nediskriminējoši, lai segtu visas izmaksas, kas rodas pārvades sistēmu operatoriem un uzglabāšanas infrastruktūras operatoriem, kuri minēti L.421-3-1. pantā, ciktāl šīs izmaksas atbilst efektīvu operatoru izmaksām".

(56) Turklāt tajā pašā pantā ir paredzēts, ka šajās izmaksās "ņem vērā sniegtā pakalpojuma īpašības un ar to saistītās izmaksas" un ka uzglabāšanas operatoru gadījumā tās tostarp ietver "parastu peļņu no ieguldītā kapitāla".

(57) Ar Enerģētikas kodeksa L.452-2. pantu *CRE* ir pilnvarota noteikt "*metodes, ko izmanto, lai noteiktu dabasgāzes pārvades tīklu izmantošanas tarifus*" un pieprasīt uzglabāšanas operatoriem sniegt informāciju, it īpaši grāmatvedības un finanšu informāciju, kas nepieciešama šo tarifu noteikšanai.

(58) No šīm tiesību normām izriet, ka likums pilnvaro *CRE* noteikt uzglabāšanas operatoru atļautos ienākumus tādā veidā, lai segtu "efektīva operatora" izmaksas un nodrošinātu normālu peļņu no ieguldītā kapitāla.

([17]) 2018. gada 22. februāra Rezolūcija Nr. 2018-039 par uzglabāšanas jaudu tirdzniecības kārtību saistībā ar trešo pušu regulētu piekļuvi dabasgāzes pazemes krātuvēm Francijā.

(59) Sākotnēji *CRE* noteica pagaidu atļautos ienākumus, reglamentējošajam periodam uz diviem gadiem. Šis pirmais uzglabāšanas tarifs bija spēkā 2018. un 2019. gadā (ATS 1) ([18]). Pēc tam *CRE* saskaņoja uzglabāšanas operatoru tiesisko regulējumu ar citu infrastruktūras tarifu tiesisko regulējumu. Otro uzglabāšanas tarifu (ATS 2) piemēro no 2020. gada uz 4 gadiem ([19]).

(60) Kopējā pieeja aprēķināto atļauto ieņēmumu noteikšanai attiecībā uz dažādajiem uzglabāšanas tarifiem paliek nemainīga. Uzglabāšanas operatoru atļautos ieņēmumus *CRE* noteica *ex ante*, pamatojoties uz operatoru iesniegtajām prognozēm, kuras pēc tam koriģē, veicot korekcijas nākamajā gadā un veicot *ex post* revīzijas. *CRE* ņem vērā uzglabāšanas operatoru izmaksas, ciktāl tās tiek uzskatītas par efektīvām.

(61) Tomēr, ņemot vērā īpaši īsos termiņus reformas īstenošanai, 2018. un 2019. gadam tika piemērots vienkāršots regulējums. Attiecībā uz pirmo finanšu gadu *CRE* pieņēma tarifu sistēmu, saskaņā ar kuru starpību starp prognozi un visu maksājumu un ieņēmumu izpildes rezultātu *a posteriori* legalizē. Šis mehānisms garantē *in fine* tarifu līmeni, kas ir stingri līdzvērtīgs operatora faktiskajiem izdevumiem un ieņēmumiem. Attiecībā uz laikposmu no 2020. līdz 2023. gadam *CRE* vēlējās paplašināt stimulu regulēšanas principus, attiecinot tos arī uz uzglabāšanas infrastruktūru, un analīzes beigās pieņēma kontrolētu operatoru izmaksu trajektoriju kontekstā, ko raksturo dabasgāzes patēriņa samazināšanās tendence.

(62) Saskaņā ar *CRE* noteikto metodi aplēstie atļautie ienākumi ir vienādi ar summu, ko veido aplēstie neto pamatdarbības izdevumi ("*CNE*"), prognozētās normatīvās kapitāla izmaksas ("*CCN*") un uzkrājumu konta atlikuma noskaidrošana par iepriekšējo gadu (turpmāk tekstā – "*CRCP*").

Atļautie ienākumi = CNE + CCN + CRCP

(63) Aprēķinot šos komponentus, ņem vērā tikai tās darbības, kas ietilpst šīs regulas darbības jomā.

3.6.1. *Neto pamatdarbības izdevumi*

(64) Neto pamatdarbības izdevumi atbilst "efektīva operatora" bruto darbības izmaksām (enerģijas izmaksām, ārējam patēriņam, personāla izmaksām, nodokļiem un maksājumiem) pēc operatora pamatdarbības ienākumu atskaitīšanas (jo īpaši kapitalizētās produkcijas, produktu bez fiksēta tarifa, uzkrātās dabasgāzes pirkšanas un pārdošanas peļņas vai zaudējumu).

(65) Ņemot vērā īsos termiņus reformas īstenošanai, *CRE* 2018.–2019. gada periodam nevarēja noteikt, vai operatoru izmaksas atbilst "efektīva operatora" izmaksām. Līdz ar to šajā laikposmā vērā ņemtās izmaksas galu galā atbilst faktiskajām izmaksām, kas radušās uzglabāšanas operatoriem un ko validējis *CRE*. Attiecībā uz ATS 2 tarifu *CRE* īstenoja mehānismu neto darbības izmaksu regulēšanai, izņemot dažus iepriekš noteiktus posteņus. Tādējādi ar dažiem izņēmumiem jebkura novirze no darbības izmaksu trajektorijas, kas noteikta ATS 2 periodam, būs uz operatora darbības rēķina vai par labu tam.

3.6.2. *Normatīvās kapitāla izmaksas*

(66) Normatīvās kapitāla izmaksas (*CCN*) ietver pamatkapitāla amortizāciju un peļņu. Tādējādi normatīvās kapitāla izmaksas atbilst regulēto aktīvu bāzes ("RAB") amortizācijas summai, pamatkapitāla peļņai, kas aprēķināta, pamatojoties uz vidējām svērtajām kapitāla izmaksām ("*WACC*") par jau ekspluatācijā nodoto RAB un parāda izmaksām par apgrozāmajiem pamatlīdzekļiem (turpmāk tekstā – "*IEC*").

CCN = RAB + RAB x WACC + IEC x parāda izmaksas

(67) *CRE* apstiprināja, ka šī metodika atbilst regulatīvajai praksei attiecībā uz iekārtām, kas tiek regulētas dabasgāzes un elektroenerģijas tirgos Francijā un Rietumeiropā ([20]).

([18]) *CRE* 2018. gada 22. marta Rezolūcija Nr. 2018-068 par *Storengy*, *TIGF* un *Géométhane* pazemes dabasgāzes krātuvju izmantošanas tarifu, sākot no 2018. gada.

([19]) *CRE* 2020. gada 23. janvāra Rezolūcija Nr. 2020-011 par *Storengy*, *Teréga* un *Géométhane* pazemes dabasgāzes krātuves infrastruktūras izmantošanas tarifu.

([20]) *CRE* pamatoja šo salīdzinājumu ar pētījumu "Metodes un parametri, ko izmanto, lai noteiktu gāzes pārvades sistēmu operatoru (PSO) piešķirtos vai mērķa ieņēmumus" (*Methodologies and parameters used to determine the allowed or target revenue of gas transmission system operators (TSOs)*), ko veica *Economic Consulting Associates* (*ECA*) Eiropas Energoregulatoru sadarbības aģentūras (*ACER*) uzdevumā.

(68) Lai noteiktu RAB sākotnējo līmeni 2018. gada 1. janvārī ("sākotnējo RAB" jeb "uzsākšanas RAB"), *CRE* izmanto "pašreizējo ekonomisko izmaksu" metodi ([21]). To veido aktīvu ekonomiskās neto vērtības aprēķināšana i) pamatojoties uz operatoru pārskatos iekļauto aktīvu bruto uzskaites vērtību (vēsturiskās būvniecības izmaksas), ii) diskontēta atbilstoši inflācijai, tad iii) samazinājusies aktīvu saimnieciskās darbības laikā.

(69) Katru gadu RAB attīstās šādi:

— amortizācija, pamatojoties uz aktīvu ekonomisko kalpošanas laiku, kas atskaitīta no RAB,

— sāktas jaunas investīcijas, kas palielina RAB,

— attiecīgā gadījumā – aktīvi, kas demontēti pirms to kopējās amortizācijas, kas samazina RAB,

— inflācijas aktīvu pārvērtēšana (patēriņa cenu indekss, izņemot tabaku).

(70) *CRE* uzskata, ka operatoru veikto ieguldījumu sākotnējās vērtības visreprezentatīvākais rādītājs ir to uzņēmumu pārskatos iegrāmatoto aktīvu bruto vērtība. Saskaņā ar *CRE* teikto, šī vērtība, ko revidenti revidēja ikgadējās revīzijas ietvaros, ir dokumentēta un objektīva. Šī metode ir identiska tai, ko piemēroja 2002. gadā, kad tika uzsāka darboties regulējums par dabasgāzes pārvades sistēmu operatoriem, un to izmanto arī Francijas reglamentētajos metāna terminālos.

(71) *CRE* neņēma vērā aktīvu "jauno" vērtību, bet gan amortizēto vērtību, kas atbilda nolietojumam, ko uzglabāšanas operatori reģistrēja pirms 2018. gada, lai sabiedrība atkal neuzņemtos agrāk samaksātu maksu vai jau ņemtu vērā aktīvu amortizāciju.

(72) Lielākajai daļai aktīvu amortizācijas periodi, ko operatori piemēro savos vēsturiskajos pārskatos, un nolietojuma periodi, ko operatori pieprasījuši savos tarifu dokumentos, ir līdzīgi. Turklāt tie atbilst standarta sektora datiem, ko var novērot citās valstīs.

(73) Savukārt attiecībā uz bufergāzi ([22]) *CRE* noraidīja operatoru lūgumu apsvērt vienotu 250 gadu amortizācijas laikposmu. Patiešām, *CRE* ņēma vērā faktu, ka atšķirībā no citiem operatoru aktīviem bufergāzes operatori amortizēja laikposmos, kas atšķīrās atkarībā no operatora un laika gaitā (no 25 līdz 250 gadiem). Līdz ar to *CRE*, lai noteiktu uzglabāšanas operatoru sākotnējo RAB, izmantoja bufergāzes amortizācijas pakāpi, kas atbilst uzskaites vērtības samazinājuma līmenim, kas reģistrēts katram no trim operatoriem. Komisija ir noteikusi, ka turpmāk bufergāzes amortizācijas periods ir 75 gadi, kas atbilst trim 25 gadu koncesijas tiesību pagarinājumiem pazemes iecirkņa ekspluatācijai.

(74) Saimnieciskās darbības laiks, ko *CRE* izmanto dažādām operatoru aktīvu klasēm, ir šāds:

Aktīvu kategorijas	Normatīvais saimnieciskās darbības laiks
Bufergāze	75 gadi
Urbumi, iecirkņi, savākšanas vietas	50 gadi
Apstrādes, kompresijas, piegādes, mērīšanas iekārtas	20 līdz 30 gadi
Nekustamais īpašums un ēkas	30 gadi
Dažādas iekārtas	10 līdz 15 gadi
Programmatūra, neliela izmēra aprīkojums	5 gadi

3. tabula. Aktīvu kategorijām noteiktais nolietojuma periods

([21]) Šī metode izriet no 2001. gada 28. decembra Finanšu likuma par grozījumiem, ar kuru tika izveidota īpaša komisija (Horu komisija), lai noteiktu cenu, par kādu valsts pārdod dabasgāzes pārvades tīklus. Metāna termināļu un dabasgāzes sadales operatoru aktīvu novērtēšanai tika izmantota arī salīdzināma metode.

([22]) "Bufergāze" ir gāze, ko pastāvīgi ievada pazemes tvertnēs un kas ir būtiska uzglabāšanas iekārtu darbībai, jo ir jāuztur minimālais uzglabāšanas spiediens, kas ļauj piegādāt lietderīgo tilpumu ar vajadzīgo izsūknēšanas profilu (iepriekš minētā *CRE* Rezolūcija Nr. 2018-068).

(75) Turklāt 2017. gadā *CRE* lūdza ārējo konsultantu […] veikt krātuvju operatoru sākotnējās RAB piemērošanas revīziju. *Storengy* aprēķina rezultāts ir [3–5 miljardi EUR].

(76) *Teréga* gadījumā konsultanta *PwC* veiktais papildu pētījums, pamatojoties uz *diskontētās naudas plūsmas* pieeju, paaugstina RAB vērtību no [1 līdz 2 miljardiem EUR].

(77) Tādējādi, lai īstenotu regulatīvo mehānismu, *CRE* pārskatīja sākotnējo RAB, ko bija pieprasījuši uzglabāšanas operatori, lai ņemtu vērā aktīvu tirgus vērtības neatkarīgu ekonomisko novērtējumu. Tāpēc *CRE* pieņēma šādas sākotnējās RAB:

2018. gada 1. janvārī	***Storengy* (miljardi EUR)**	***Teréga* (miljardi EUR)**	***Géométhane* (miljardi EUR)**
Operatora pieprasījums	4,0	1,37	0,20
***CRE* noteiktā RAB**	3,5	1,15	0,19

4. tabula. Uzglabāšanas operatoru sākotnējās RAB regulas spēkā stāšanās brīdī

(78) Attiecībā uz kapitāla atdeves likmi *CRE* izmantoja *WACC* metodi, lai ļautu operatoram finansēt procentu izdevumus un gūt peļņu no pašu kapitāla, kas būtu salīdzināms ar to, ko tas varētu gūt attiecībā uz investīcijām ar salīdzināmu riska līmeni. *CRE* norādīja, ka *WACC* ir metode, ko Eiropas regulatori parasti izmanto, lai noteiktu atlīdzības likmi par regulētās infrastruktūras aktīviem.

(79) Pamatojoties uz ekonomikas pētījumiem un ārējo konsultantu darbu ([23]), *CRE* 2018. un 2019. gadam noteica *WACC* 5,75 % apmērā. Laikposmā no 2020. līdz 2023. gadam *CRE* izvēlējās *WACC* 4,75 % apmērā. Metode, ko izmanto, lai noteiktu *WACC* ATS 2, nav mainījusies salīdzinājumā ar metodi, kas izmantota ATS 1. To pamato zemākas finansēšanas izmaksas, plānotais uzņēmumu ienākuma nodokļa samazinājums un aktīvu beta pieaugums. Šis aktīvu beta pieaugums atspoguļo finanšu risku, jo īpaši neatgūstamās izmaksas par enerģētikas pārkārtošanu dabasgāzes infrastruktūras uzņēmumu akcionāriem.

(80) Tā kā biržā nav salīdzināma biržas sarakstā iekļautā uzkrājumu uzturēšanas operatora, *CRE* par atsauces likmi izmantoja dabasgāzes PSO *WACC*, palielinot to ar īpašu riska prēmiju par uzglabāšanu. Šī prēmija ir noteikta 50 bāzes punktu apmērā uzglabāšanas iekārtu koncentrācijas, augsnes apakškārtas ģeoloģiskā riska un aizstājamības ar metāna termināļiem riska dēļ, kā arī starpsavienojumu ar ārzemēm dēļ.

(81) *CRE* arī norādīja, ka šī atlīdzības likme ir zemāka nekā tā, kas piešķirta reglamentētajiem metāna termināļu operatoriem (7,25 %, kad pasākums stājās spēkā), kuru darbība komerciālā ziņā ir riskantāka, jo īpaši regulētu un neregulētu metāna termināļu līdzāspastāvēšanas un mazāka klientu skaita dēļ. Turklāt *CRE* minēja piemēru par atlīdzības likmi 6,5 % apmērā, ko Itālijas regulators izmantoja dabasgāzes uzglabāšanai.

3.6.3. *Investīcijas*

(82) Katru gadu saskaņā ar Enerģētikas kodeksa L.421-7-1. pantu pazemes dabasgāzes krātuvju operatori iesniedz *CRE* apstiprināšanai savu gada investīciju programmu. Šajā kontekstā *CRE* "*nodrošina, ka tiek veiktas investīcijas, kas vajadzīgas uzglabāšanas iekārtu pienācīgai attīstībai un to pārredzamai un nediskriminējošai piekļuvei*".

(83) Otrajā uzglabāšanas tarifā *CRE* ieviesa stimulu kontrolēt izmaksas dažādām investīciju kategorijām.

([23]) Konkrētāk, *Compass Lexecon* 2017. gada 20. marta ziņojumā tika ieteikts *WACC* noteikt robežās no 4,2 līdz 5,8 %.

3.6.4. *Atliktu vai uzkrātu ieņēmumu un izdevumu konts*

(84) Atļautos ienākumus *CRE* nosaka, pamatojoties uz operatoru prognozēm par nākamā gada izmaksām un ieņēmumiem. *CRCP* ir ieviests, lai ņemtu vērā starpību starp aplēstajiem izdevumiem vai ienākumiem un izdevumiem vai ienākumiem, kas faktiski atzīti vairākos iepriekš noteiktos posteņos. Tādējādi *CRCP* aizsargā operatorus no dažu izmaksu vai ieņēmumu posteņu svārstībām. *CRCP* izmanto arī, lai izmaksātu finansiālus stimulus, kas izriet no stimulējošu regulatīvo mehānismu piemērošanas, un lai ņemtu vērā visus atsavināšanas guvumus vai balasta izmaksas, kad tos ir validējis *CRE*.

(85) Attiecībā uz ATS 1 tarifu pirmajā regulētās uzglabāšanas finanšu gadā *CRE* pieņēma tarifu sistēmu, saskaņā ar kuru starpība starp aplēsto kopējo maksu un ieņēmumiem un visām maksām un ieņēmumiem tika koriģēta *a posteriori*. Tāpēc tarifs bija "100 % *CRCP*" un netika stimulēta maksa vai ieņēmumu posteņi.

(86) Attiecībā uz ATS 2 *CRE* piemēro *CRCP* darbības jomu atbilstīgi visu elektroenerģijas tīklu un dabasgāzes infrastruktūras tarifu vispārējai sistēmai. Tādējādi ar *CRCP a posteriori* tiek aptverti tikai daži iepriekš noteikti posteņi. Šie *CRCP* ietvertie posteņi jo īpaši attiecas uz investīciju izdevumiem vai tirgvedības ieņēmumiem. No otras puses, gandrīz uz visām pamatdarbības izmaksām attiecas stimuls, kas var būt kopējais (100 % atšķirību starp prognozētajām un realizētajām izmaksām ir uz darbības rēķina vai par labu tai) vai daļējais (piemēram, attiecībā uz enerģijas izmaksām, ja stimuls ir 20 %, 80 % no starpības ir *CRCP*).

3.7. **Atbalsta saņēmēji**

(87) Pasākuma atbalsta saņēmēji atbilst dabasgāzes uzglabāšanas infrastruktūras operatoriem, uz kuriem attiecas regulatīvais mehānisms. Kopš pasākuma stāšanās spēkā tie ir *Storengy*, *Teréga* un *Géométhane*.

3.8. **Pasākuma finansēšana, izmantojot pārvades tīkla izmantošanas tarifus**

(88) Uzglabāšanas operatoru atļautie ienākumi tiek finansēti, no vienas puses, no ieņēmumiem, ko tieši saņem uzglabāšanas operatori, un, no otras puses, ja šie ieņēmumi ir mazāki par atļautajiem ieņēmumiem, no uzglabāšanas kompensācijas, kas ir vienāda ar starpību starp atļautajiem ienākumiem un tieši iekasētajiem ieņēmumiem.

Kompensācija = atļautie ienākumi – tieši iekasētie ieņēmumi

(89) Ieņēmumi, ko operatori iekasē tiešā veidā, rodas galvenokārt no izsolēm, kā arī no vēsturiskiem ilgtermiņa līgumiem un papildu pakalpojumiem.

(90) Uzglabāšanas kompensāciju PSO atgūst no dabasgāzes nosūtītājiem saskaņā ar īpašu terminu "uzglabāšanas termiņš" pārvades tīkla izmantošanas tarifā (*ATRT* tarifs) saskaņā ar *CRE* paredzētajiem nosacījumiem (sk. 21. apsvērumu).

(91) Vispirms ir jānorāda, ka Francijā ir divi PSO, proti, divi dabasgāzes pārvades cauruļvadu ekspluatācijas atļaujas turētāji saskaņā ar Enerģētikas kodeksa L.431-1. pantu: *GRTgaz* un *Teréga* (agrāk – *TIGF*).

(92) *GRTgaz* ir akciju sabiedrība, kas 75 % apmērā pieder *ENGIE* un 25 % pieder *Société d'Infrastructures Gazière*. *GRTgaz*, ko tieši kontrolē *ENGIE*, ir neatkarīgs no citām vertikāli integrētā uzņēmuma daļām (*ENGIE* grupa) saskaņā ar neatkarīgā PSO modeli, nodrošinot pārvades sistēmas operatoru darbību efektīvu nodalīšanu no ražošanas vai piegādes darbībām ([24]).

([24]) *CRE* 2012. gada 26. janvāra Rezolūcija par *GRTgaz* sertifikācijas lēmumu; *CRE* 2019. gada 25. jūnija Rezolūcija Nr. 2019-135 par *Teréga* sertifikācijas saglabāšanu pēc *Crédit Agricole* grupas trīskāršas līdzdalības enerģijas ražošanas uzņēmumu pamatkapitālā.

(93) Kā aprakstīts 9. apsvērumā, *Teréga* 40,5 % pieder uzņēmumam *Snam*, 31,5 % – *GIC*, 18 % – *EDF Investissement* un 10 % – *Predica*. Tāpat *Teréga* atbilst neatkarīga PSO prasībām ([25]).

3.8.1. *Uzglabāšanas termiņi pēc pārvades tīkla izmantošanas tarifiem, ko nosaka CRE*

(94) Saskaņā ar Enerģētikas kodeksa L.452-1. panta sesto daļu "Dabasgāzes pārvades tīklu izmantošanas tarifus atgūst šo sistēmu operatori. Pārvades sistēmu operatori L.421-3-1. pantā minētajiem pazemes dabasgāzes krātuvju operatoriem maksā daļu no atgūtās summas saskaņā ar Enerģētikas regulēšanas komisijas noteikumiem."

(95) Saskaņā ar Enerģētikas kodeksa L.452-2. pantu "metodes, ko izmanto, lai noteiktu dabasgāzes pārvades tīklu izmantošanas tarifus, [..] nosaka Enerģētikas regulēšanas komisija".

(96) Pamatojoties uz šiem noteikumiem, *CRE* ar 2018. gada 22. marta Rezolūciju Nr. 2018-069 ([26]) noteica glabāšanas termiņa aprēķināšanas kārtību, kas ir piemērojama no 2018. gada 1. aprīļa.

(97) Saskaņā ar *CRE* sniegto informāciju uzglabāšanas termiņam, ko apmaksā ikviens nosūtītājs, ir jāatspoguļo "piegādes drošības" vērtība, proti, atlīdzība par uzglabāšanu, kurā priekšroka tiek dota dabasgāzes piegādei patērētājiem, kuru piegādi nevar pārtraukt, jo īpaši vietējiem patērētājiem.

3.8.2. *Nosūtītāja veiktā uzglabāšanas termiņa apmaksa un rēķinu atkārtota piesūtīšana galapatērētājiem*

(98) Attiecībā uz maksātāju pienākumu maksāt par uzglabāšanu, *CRE* ar 2018. gada 22. marta Rezolūciju *ATRT* tarifos ieviesa uzglabāšanas termiņu, papildinot 2018. gada 7. februāra Rezolūciju Nr. 2018-022 par *GRTgaz* un *TIGF* dabasgāzes pārvades tīklu izmantošanas tarifa noteikumu maiņu 2018. gada 1. aprīlī.

(99) No šā grozījuma izriet, ka "jebkuram nosūtītājam, kuram ir piešķirta konstanta piegādes jauda vismaz uz vienu saskarnes transporta sadales (*PITD*) punktu, piemēro uzglabāšanas tarifa termiņu, kas balstīts uz to klientu, kuri ir pieslēgti publiskajiem gāzes sadales tīkliem, katra mēneša pirmajā dienā, ziemas modulāciju".

(100) Nosūtītājs ir jebkura "fiziska vai juridiska persona, kas ar PSO noslēdz līgumu par gāzes pārvadi. Nosūtītājs, atkarībā no konkrētā gadījuma, ir tiesīgais klients, piegādātājs vai tā pilnvarotais pārstāvis." *PITD* definē kā "fizisku vai nosacītu saskarnes punktu starp pārvades sistēmu un publisku sadales sistēmu".

(101) Turklāt no Enerģētikas kodeksa L.452-1. panta sestās daļas formulējuma izriet, ka PSO ir obligāti jāiekasē *ATRT* tarifi (sk. 94. apsvērumu "ir jāatgūst").

(102) Attiecībā uz glabāšanas termiņa nodošanu gala lietotājiem *CRE* norādīja, ka nosūtītāji uzglabāšanas termiņu nodos saviem galapatērētājiem, kuri ieraksta kompensācijas bāzi rēķina daļā "Transportēšana". *CRE* rīcībā nav attiecīgo klientu saraksta.

([25]) *CRE* 2012. gada 26. janvāra Rezolūcija par *TIGF* sertifikācijas lēmumu; *CRE* 2016. gada 4. februāra Rezolūcija, kurā iekļauts lēmums par uzņēmuma *TIGF* sertifikācijas saglabāšanu pēc *Predica* iekļaušanas *TIGF Holding* kapitālā.

([26]) *CRE* 2018. gada 22. marta Rezolūcija Nr. 2018-69 par uzglabāšanas tarifa termiņa ieviešanu *GRTgaz* un *TIGF* pārvades tīklu izmantošanas tarifā.

(103) Konkrētāk, šāda pārnešana ir obligāta tikai saskaņā ar regulētajiem dabasgāzes pārdošanas tarifiem saskaņā ar Enerģētikas kodeksa L.445-3. un R.445-3. pantu ([27]). Attiecībā uz tirgus piedāvājumiem šī nodošana ir piegādātāja izvēles iespēja.

3.8.3. *PSO savākto līdzekļu sadale starp uzglabāšanas operatoriem atbilstoši CRE noteiktajam.*

(104) Saskaņā ar *CRE* lēmumu attiecībā uz uzglabāšanas termiņu, no uzglabāšanas termiņa gūtos ieņēmumus pēc to iekasēšanas PSO proporcionāli atdod dažādiem uzglabāšanas operatoriem *pro rata*, lai saņemtu kompensāciju ([28]). Katram operatoram piešķirtā proporcija atbilst attiecībai starp prognozēto gada kompensāciju operatoram un kopējo prognozēto kompensāciju visiem regulētiem uzglabāšanas operatoriem atbilstoši *CRE* noteiktajam. Šīs frakcijas katru gadu precizē *CRE* apspriedēs, kurās tiek pārskatīti uzglabāšanas termiņi.

(105) Šajā nolūkā, saskaņā ar *CRE* rezolūciju PSO slēdz līgumu ar katru uzglabāšanas operatoru, lai regulētu kompensācijas iekasēšanas un atmaksāšanas kārtību, kuras izmaksas nosaka *CRE* un kuras sedz no operatoru atļautajiem ienākumiem. 2018. gadā šīs izmaksas auga līdz 130 000 EUR par PSO vienam uzglabāšanas operatoram ([29]).

3.9. **Budžets**

(106) Katru gadu regulētā tirgus dalībniekiem izmaksātās kompensācijas kopsumma ir atkarīga no izsoles ieņēmumiem un *CRE* noteiktajiem atļautajiem ienākumiem. Kompensācija, kas tika izmaksāta trim regulētajiem uzglabāšanas operatoriem, 2018. gadā bija 528 miljoni EUR, 2019. gadā – 540 miljoni EUR un 2020. gadā – 251 miljons EUR.

	2018 (miljonos EUR)	**2019 (miljonos EUR)**	**2020 (miljonos EUR)**
Storengy	402	392	199
Teréga	101	113	25
Géométhane	26	36	28
Kopā	528	540	251

5. tabula. Uzglabāšanas kompensācijas atlikums 2018., 2019. un 2020. gadā

3.10. **Ilgums**

(107) Ogļūdeņražu likuma noteikumi par uzglabāšanas operatoru regulēšanas mehānismu stājās spēkā 2018. gada 1. janvārī. *CRE* noteica uzglabāšanas operatoru atļautos ienākumus no 2018. gada 1. janvāra. Turklāt pirmās uzglabāšanas jaudas izsoles 2018.–2019. gada periodā notika 2018. gada 5.–29. martā un tika organizētas 2019.–2020. un 2020.–2021. gadā (sk. 2. tabulu 54. apsvērumā).

(108) Turklāt no 2018. gada 1. aprīļa *ATRT* tarifā tika ieviesta uzglabāšana. *CRE* vispirms noteica pagaidu atļautos ienākumus divu gadu reglamentējošajam periodam ([30]). Pēc tam tā saskaņoja uzglabāšanas operatoru tiesisko regulējumu ar citu infrastruktūras tarifu tiesisko regulējumu. Šo otro uzglabāšanas tarifu piemēro 2020.–2023. gada periodā ([31]).

([27]) Enerģētikas kodeksa L.445-3. pants. "*Regulētos dabasgāzes pārdošanas tarifus nosaka, pamatojoties uz piegāžu raksturlielumiem un izmaksām, kas saistītas ar šīm piegādēm. Tās sedz visu šo izmaksu kopumu [..].*"
Enerģētikas kodeksa R.445-3. pants: "*Katram piegādātājam nosaka tarifu formulu, kas atspoguļo visas dabasgāzes piegādes izmaksas. Tarifu formula un izmaksas, kas neietver apgādes izmaksas, ļauj noteikt dabasgāzes piegādes vidējās izmaksas, uz kuru pamata tiek noteikti tās tirdzniecības regulētie tarifi atbilstoši attiecīgo lietotāju apkalpošanas nosacījumiem.*
Apgādes izmaksas ietver it īpaši:[…] 2° Attiecīgā gadījumā – dabasgāzes uzglabāšanas izmaksas."

([28]) Iepriekš minētā Rezolūcija Nr. 2018-069, 7.–8. lpp.

([29]) Iepriekš minētā Rezolūcija Nr. 2018-069.

([30]) *CRE* iepriekš minētā 2018. gada 22. marta Rezolūcija Nr. 2018-069.

([31]) *CRE* iepriekš minētā 2020. gada 23. janvāra Rezolūcija Nr. 2020-011.

(109) Pašlaik Francijas iestādes neparedz mehānisma beigu datumu. Savukārt mehānisma piemērošanas joma ir definēta pēdējā *PPE* ([32]) līdz tā pārskatīšanas reizei. Šo *PPE* pārskatīšanu ir plānots veikt 2023. gadā, un tā darbība noslēgsies ne vēlāk kā 2028. gada 31. decembrī.

3.11. **Saistības**

(110) Francijas iestādes ir uzņēmušās divas saistības. Pirmkārt, Francijas iestādes ir apņēmušās līdz 2024. gada beigām iesniegt Komisijai ziņojumu. Šajā ziņojumā aplūkotie jautājumi ir šādi:

— informācija par pasākuma īstenošanu iepriekšējā periodā (2018.–2023. gads), jo īpaši izsoles rezultāti apjoma un cenu ziņā, kā arī atlīdzības summas, kas saņemtas par katru ekspluatācijas vietu,

— atjaunināts pārskats par dabasgāzes tirgus darbību Francijā, jo īpaši par elementiem, kas pamato pasākuma turpināšanu 2023.–2028. gada periodā, tostarp par starpības līmeni, pieprasījuma līmeni, investīcijām gāzes tīklā Francijā un ārvalstīs un investīcijām SDG terminālos,

— informācija par *PPE* pārskatīšanu 2023. gadā un tā iespējamo ietekmi uz pasākuma darbības jomu,

— garantētās atlīdzības aprēķināšanas metodi 2023.–2028. gada regulatīvajā periodā. Ja aprēķina metodē notiek izmaiņas, Komisija vēlas saņemt informāciju par izmaiņu iemesliem,

— datus par pasākuma ietekmi uz konkurenci, galveno uzmanību pievēršot lēmumā konstatētajiem iespējamajiem konkurences izkropļojumiem, piemēram, pasākuma ietekmei uz dabasgāzes uzglabāšanas iekārtām kaimiņu dalībvalstīs, starpsavienojumiem un Francijas metāna terminālim. Šie elementi būtu jāpamato ar vēsturiskiem datiem par minēto aktīvu izmantošanu, kā arī ar attiecīgām izmaiņām regulatīvajā režīmā attiecībā uz dabasgāzes uzglabāšanu valstīs, kas robežojas ar Franciju. Ir jānovērtē un jānosaka arī pasākuma ietekme uz Francijas mazumtirdzniecību.

(111) Otrkārt, Francijas iestādes apņemas publicēt šādu informāciju tīmekļa vietnē, kur tiek sniegta izsmeļoša informācija par valsts atbalstu Francijā ([33]), kā arī *Transparency Award Module*: saite uz pilnu mehānisma tekstu un tā īstenošanas kārtību; finanšu plūsmu labuma guvēju identitāte; finanšu plūsmu veids; katram saņēmējam piešķirtā summa; piešķiršanas datums; uzņēmuma veids (MVU/liels uzņēmums), reģions, kurā saņēmējs veic uzņēmējdarbību, un galvenā ekonomikas nozare, kurā darbojas atbalsta saņēmējs.

3.12. **Oficiālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanas iemeslu apraksts**

(112) Komisija savā lēmumā par procedūras sākšanu sākotnēji uzskata, ka regulatīvais mehānisms ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, kas varētu būt saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Tomēr oficiālās izmeklēšanas procedūras posmā Komisija bija izteikusi šaubas par regulatīvā mehānisma samērīgumu un konkurences izkropļojumu pastāvēšanu.

(113) Konkrētāk, Komisija uzskatīja, ka, lai noteiktu uzglabāšanas operatoru atļautos ienākumus, *CRE* ļauj uzglabāšanas operatoriem gūt peļņu no pamatkapitāla. Lai aprēķinātu šo atlīdzību, ir jānovērtē regulēto aktīvu vērtība. Komisija pauda šaubas par aktīvu tirgus vērtības neatkarīgas ekonomiskas novērtēšanas procesu laikā, kad *CRE* īstenoja regulatīvo mehānismu, kas varētu likt apšaubīt pasākuma samērīgumu.

(114) No otras puses, ņemot vērā informāciju, kas Komisijai tika sniegta formālās izmeklēšanas procedūras ietvaros, Komisija nevarēja izslēgt, ka ar šo mehānismu tika radīti konkurences izkropļojumi. Šie pārmērīgie konkurences izkropļojumi būtu pastāvējuši starp i) Francijas dabasgāzes piegādātājiem un citām dalībvalstīm, ii) starp dabasgāzes uzglabāšanas operatoriem un SDG operatoriem un starpsavienojumu operatoriem un iii) starp Francijas dabasgāzes uzglabāšanas operatoriem un citām dalībvalstīm.

([32]) Iepriekš minētais 2020. gada 21. aprīļa Dekrēts Nr. 2020-456.

([33]) http://www.europe-en-france.gouv.fr/Centre-de-ressources/Aides-d-etat/Regimes-d-aides

4. **FRANCIJAS KOMENTĀRI**

(115) Francija nosūtīja savas piezīmes Komisijai un pievienoja tām *CRE* piezīmes. Tāpēc *CRE* piezīmes tiek uzskatītas par Francijas piezīmju neatņemamu sastāvdaļu.

(116) Francija uzskata, ka Komisijas paustās šaubas par dabasgāzes uzglabāšanas reformu nav pamatotas.

4.1. **Par atbalsta esību**

(117) Pirmkārt, Francija apstrīd, ka attiecīgais pasākums būtu saistīts ar valsts līdzekļiem. Turklāt, pēc Francijas domām, nevar uzskatīt, ka pāreja no režīma saskaņā ar vienošanos uz regulētu režīmu radītu ekonomisku priekšrocību uzņēmējam, kuram tas ir jādara. Tā arī apstrīd, ka starpsavienojumu un metāna termināļu operatori ir uzglabāšanas operatoru konkurenti.

(118) Turklāt, runājot par finansējumu no valsts līdzekļiem, Francija apstrīd, ka būtiskas dabasgāzes uzglabāšanas infrastruktūras operatoru izmaksu daļēja segšana būtu uzskatāma par obligātu iemaksu. Dabasgāzes pārvades tīklu izmantošanas tarifu maksā dabasgāzes piegādātāji apmaiņā pret transporta pakalpojumu, pakalpojumu ar augstu uzticamības līmeni un spēju apmierināt saprātīgu pieprasījumu ilgtermiņā ([34]).

(119) Francija arī norāda, ka pārvades tīkla izmantošanas tarifs pārnesams uz dabasgāzes patērētāja rēķinu ir obligāts tikai tiem patērētājiem, kuri izvēlas izmantot regulētos dabasgāzes pārdošanas tarifus. Francija uzskata, ka piedāvājumi par regulēto pārdošanas tarifu veido mazāko daļu no dabasgāzes piegādes Francijā ([35]), vēl jo vairāk tāpēc, ka regulētie dabasgāzes pārdošanas tarifi ir jāizbeidz vairākos posmos ([36]).

(120) Turklāt attiecībā uz piešķirto priekšrocību Francija norāda, pirmkārt, ka, nosakot kapitāla izmaksas, tiek ņemts vērā mazāks risks attiecībā uz darbībām, ko regulē zemāks kapitāla ienesīgums salīdzinājumā ar neregulētām darbībām. Otrkārt, Francija apstrīd, ka ieņēmumi, ko uzglabāšanas operators guvis saskaņā ar regulēto režīmu, sistemātiski būtu lielāki nekā tie, ko šis pats operators saņem režīmā ar vienošanos ([37]). Turklāt Francija norāda, ka kopš 2018. gada īstenotais tiesiskais regulējums ir simetrisks: "Kompensāciju" var atcelt un maksāt uzglabāšanas operatori, ja tirdzniecības ieņēmumi pārsniedz *CRE* noteiktos atļautos ienākumus. Tādējādi regulēto modeli nevar nošķirt no pienākumiem un ekonomiskās iespējas zaudēšanas, kas uzglabāšanas operatoriem uzlikti saskaņā ar šo regulēto modeli.

(121) Vērtības samazinājums 494 miljonu EUR apmērā, ko *ENGIE* grupa reģistrējusi saistībā ar tās regulēto uzglabāšanas darbību dažas dienas pēc *CRE* izmantoto parametru publicēšanas uzglabāšanas tarifā, liecina par to, ka tiek zaudētas cerības par ieguvumiem, kas saistīti ar labvēlīgiem tirgus apstākļiem. Visbeidzot, Francija norāda, ka regulatīvā mehānisma ieviešana neradīja Francijas uzglabāšanas uzņēmumu ienākumu pieaugumu laikposmā no 2017. līdz 2018. gadam, izņemot *Storengy*. Francija arī norāda, ka *Storengy* ar salīdzināmām starpībām (*spread)* regulējuma ietvaros saņem atļautus ienākumus, kas ir mazāki nekā ienākumi no tirdzniecības režīmā ar vienošanos.

(122) Francija uzskata, ka, analizējot piešķirtās priekšrocības selektivitāti, nav lietderīgi aplūkot to uzglabāšanas operatoru situāciju, kuri atrodas citās dalībvalstīs. Tā atsaucas uz Pirmās instances tiesu un Tiesu, kuras norādīja, ka "*selektīvās atlases nosacījumu [..] var novērtēt tikai vienas dalībvalsts līmenī*" ([38]). Katrā ziņā Francija norāda, ka uzglabāšanas operatori no citām dalībvalstīm nav salīdzināmā faktiskā un juridiskā situācijā, ņemot vērā attiecīgā pasākuma mērķi, proti, nodrošināt dabasgāzes piegādes drošību Francijā.

([34]) Saskaņā ar 14. panta 4. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvai 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu.

([35]) Saskaņā ar *CRE* ziņojumu "Mazumtirdzniecības tirgus novērošanas centrs, 2019. gada 4. ceturksnis" 2019. gada 31. decembrī tirgus piedāvājumā bija 66 % dzīvojamo un nedzīvojamo objektu salīdzinājumā ar 34 % regulēto pārdošanas tarifu piedāvājumu, un 91 % dabasgāzes patēriņa nodrošina tirgus piedāvājumi, bet 9 % – regulēto pārdošanas tarifu piedāvājumi.

([36]) Saskaņā ar 2019. gada 8. novembra Likuma Nr. 2019-1147 par enerģētiku un klimatu 63. pantu.

([37]) Pat ja laikposmā no 2013. līdz 2017. gadam tirdzniecības ieņēmumi bija zemi, kopējie atļautie ienākumi ir ievērojami zemāki nekā šo operatoru sasniegtais apgrozījums 2008.–2012. gadā lielas starpības (*spread)* apstākļos.

([38]) 2014. gada 7. novembra spriedums lietā *Banco Santander*, T-399/11, EU:T:2014:938, 75. punkts; 2004. gada 11. novembra spriedums lietā C-73/03 Spānija/Komisija, EU:C:2004:711, 28. punkts.

(123) Attiecībā uz starpsavienojumu operatoriem, no vienas puses, un metāna terminālu operatoriem, no otras puses, Francija norāda, ka visi šie operatori tiek regulēti Francijā ([39]). Tāpēc tie gūst labumu no regulatīvajiem mehānismiem, kas ir ļoti līdzīgi tiem, kurus izmanto uzglabāšanai, tostarp regulatora noteiktiem atļautiem ienākumiem, lai segtu to izmaksas. Līdz ar to Francija uzskata, ka nevar tikt apstrīdēts, ka attiecīgais pasākums šiem operatoriem rada selektīvas priekšrocības salīdzinājumā ar gāzes starpsavienojumu un metāna terminālu operatoriem.

(124) Attiecībā uz ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm Francija uzskata, ka starpsavienojumu un metāna terminālu operatori nekonkurē ar uzglabāšanas operatoriem (sk. arī 133. un turpmākos apsvērumus).

4.2. **Par attiecīgā pasākuma saderību ar iekšējo tirgu**

4.2.1. *Proporcionalitāte*

(125) Francija skaidro, ka regulējums, kura pamatā ir operatoru izmaksas, ir plaši izplatīta Eiropas regulatoru pieeja. Tas nodrošina, ka vienlaikus operatoriem ir pietiekami ienākumi, lai saglabātu savu darbību, un galapatērētāji nemaksā par uzglabāšanu cenu, kas ir augstāka par sniegtā pakalpojuma cenu. Gluži pretēji, Francija paskaidro, ka, pēc tās domām, metode, kuras pamatā ir starpības līmenis, būtu nepastāvīga un, atkarībā no tirgus cenu izmaiņām īstermiņā, nevarētu nodrošināt operatoru izmaksu segšanu vai, gluži pretēji, gūt nepamatotu peļņu.

(126) Lai noteiktu uzglabāšanas tarifu līmeni, *CRE* ir pieņēmusi regulu, kuras pamatā ir to izmaksu segšana, ko operatori uzskata par efektīvām. Tādējādi tā katram uzņēmējam nosaka atļautos ienākumus tā, lai segtu izmaksas, ko veido darbības izmaksas, kā arī aktīvu amortizācija un kapitāla izmaksas. Lai noteiktu sākotnējo RAB līmeni uzglabāšanas operatoriem 2018. gada 1. janvārī, *CRE* pārvērtēja operatoru aktīvu bruto uzskaites vērtību 2016. gada 31. decembrī (sk. 55. apsvērumu un turpmākos apsvērumus par atļauto ieņēmumu noteikšanu).

(127) Pakārtoti Francija sniedz papildu analītiskus pierādījumus, lai pierādītu, ka citu metožu rezultātā RAB rezultāti atbilst *CRE* metodei.

(128) Uzglabāšanas operatoru vērtību akcionāru kontos nosaka saskaņā ar grāmatvedības standartiem un pamatojoties uz prognozēm par ieņēmumiem, kas ilgtermiņā varētu rasties no darbības. Attiecībā uz *Storengy CRE* izmantoja sākotnējo RAB vērtību 3,5 miljardu EUR apmērā *Storengy* novērtējumam *ENGIE* pārskatos 2016. gada 31. decembrī [3–5 miljardu EUR apmērā]. Attiecībā uz *Teréga CRE* izmantoja sākotnējo RAB vērtību 1156 miljonu EUR apmērā, lai novērtētu uzglabāšanas darbības jomu mātesuzņēmuma pārskatos 2016. gada 31. decembrī aptuveni [1–2 miljardu EUR apmērā].

(129) Nesenie darījumi arī palīdz noskaidrot uzņēmumu vērtību un uzglabāšanas darbību novērtēšanu darījumu kontekstā. Piemēram, pamatojoties uz darījumiem *Teréga* kapitālā 2013. gadā ([40]) un 2015. gadā ([41]), uzglabāšanas darbības jomas aktīvu vērtība tiek lēsta [1–2 miljardu EUR apmērā].

(130) Turklāt Francija norāda, ka ārējie konsultanti ir strādājuši arī pie operatoru RAB novērtēšanas. Attiecībā uz *Storengy* konsultanta […] veiktajā aprēķinā *CRE* vajadzībām tika iegūts rezultāts [3–5 miljardu EUR apmērā]. Francija arī atsaucas uz *Teréga* pasūtīto *PwC* pētījumu, kurā RAB vērtība 2018. gadā ir novērtēta no [1 līdz 2 miljardiem EUR].

(131) Visbeidzot, Francija uzskata, ka alternatīva metode, proti, operatora ieņēmumu vēstures rekonstrukcija, lai noteiktu, vai tā ir ļāvusi segt agrākās investīcijas, nebūtu pietiekami stabila, lai noteiktu RAB vērtību. Šāda metode ietvertu vecāko uzglabāšanas aktīvu atjaunošanu kopš sākotnējās nodošanas ekspluatācijā (20. gs. piecdesmito gadu beigās), katra operatora *brīvo naudas plūsmu*, kas atspoguļo operatora naudas līdzekļus, kas pieejami pēc tam, kad finansēts tā apgrozāmais kapitāls, nodokļi un investīcijas, lai tos salīdzinātu ar aktīvu bruto vērtību.

([39]) Izņemot *Dunkerque* SDG, kam piemēro atbrīvojumu.
([40]) *TIGF* iegāde, ko veic konsorcijs, ko veido *GIC*, *Snam* un *EDF*.
([41]) Sabiedrības *Prédica* dalība *TIGF* kapitālā.

(132) Šķiet, ka šādu vēstures rekonstrukciju ir īpaši sarežģīti veikt gan nepieciešamās visaptverošās dokumentācijas dēļ, gan pašreizējo uzglabāšanas uzņēmumu organizatoriskās un kapitāla attīstības dēļ. Pirmkārt, tā kā *Storengy* ir daļa no integrēta modeļa *Gaz de France*/*GDF Suez*, vēstures rekonstrukcija noteikti ietver pieņēmumus par uzņēmuma darbības sadalīšanu. No otras puses, *Teréga* tika vairākkārt pārdots.

4.2.2. *Negatīva ietekme uz konkurenci un tirdzniecību*

(133) Attiecībā uz konkurences izkropļojumiem starp Francijas piegādātājiem un piegādātājiem no citām dalībvalstīm, kuri piekrīt uzglabāšanas jaudai Francijā, Francija paskaidro, ka piegādātāja "valstspiederībai" nav nozīmes. Atklātās izsolēs var piedalīties visi dalībnieki, kam ir atļauja piegādāt dabasgāzi. Šī piegādes atļauja attiecas ne tikai uz Francijas piegādātājiem, un to var saņemt jebkura persona, kas veic uzņēmējdarbību Savienības dalībvalsts teritorijā ([42]). Otrkārt, Francijas iestādes norāda, ka attiecībā uz vienu un to pašu transporta pakalpojumu tas pats tarifs par dabasgāzes pārvades tīklu izmantošanu tiek piemērots Francijas piegādātājiem un piegādātājiem no citām dalībvalstīm.

(134) Turklāt saskaņā ar Francijas sniegto informāciju uzglabāšana nekonkurē ar starpsavienojumiem un metāna termināļiem. Francija vispirms norāda, ka Komisija nekad nav ņēmusi vērā vienota tirgus pastāvēšanu, kas ietver dabasgāzes uzglabāšanu, regazifikācijas infrastruktūru un starpsavienojumus. Turklāt Francija norāda, ka, analizējot gāzes sistēmas spēju apmierināt saprātīgu pieprasījumu, būtiskā dabasgāzes uzglabāšanas infrastruktūra papildina starpsavienojumu pilnīgu izmantošanu un metāna termināļu jaudas pilnīgu izmantošanu līdz pieejamo sašķidrinātās dabasgāzes krājumu līmenim.

(135) Turklāt Francija norāda, ka Komisija vairākkārt ir atzinusi, ka gan Francijā ([43]), gan citās dalībvalstīs pastāv atsevišķs dabasgāzes pazemes krātuvju tirgus ([44]). Ņemot vērā tirgus izpētes rezultātus attiecībā uz darbību Francijas teritorijā, Komisija konstatēja, ka nav uzglabāšana un citi elastīguma veidi neaizstāj cits citu ([45]). Francija arī norāda, ka divos lēmumos Komisija uzskatīja, ka dabasgāzes uzglabāšanas tirgum ir reģionāla vai pat valsts mēroga dimensija ([46]).

(136) Francija uzskata, ka katram elastīguma instrumentam ir savas funkcijas un raksturlielumi, kas neļauj to aizstāt ar citiem elastības instrumentiem. Starpsavienojumi ļauj veikt dabasgāzes apgādi konkrētā teritorijā. Ja nepastāvētu uzglabāšana, būtu jāveic starpsavienojumu optimizācija, lai varētu garantēt dabasgāzes piegādi Francijas teritorijā maksimālā patēriņa apstākļos. Līdz ar to šāda optimizācija būtu neefektīva. Turklāt ES mērķis ir samazināt dabasgāzes patēriņu. Šobrīd Francijai pieejamajos starpsavienojumos nav paredzētas jaunas investīcijas. Tāpēc Komisijas jautājums par konkurenci un ilgtermiņa investīciju signāliem šķiet tīri teorētisks.

(137) Metāna termināļi piedāvā arbitrāžas iespēju teritorijas apgādei par viszemākajām izmaksām. SDG pieejamība ir neskaidra un lielā mērā atkarīga no pasaules piedāvājuma un pieprasījuma apstākļiem, kas regulāri pārvirza kravas. Turklāt metāna termināļiem ir ierobežota uzglabāšanas jauda ([47]), ko vislabākajos apstākļos nevar mobilizēt ilgāk par 5 dienām. Tomēr šis periods ir īsāks par vidējo aukstuma viļņa ilgumu, kas ilgst no 5 līdz 15 dienām, tādējādi nav pietiekami daudz laika pietiekami ātri mobilizēt ienākošās kravas, lai izvairītos no izvades pārrāvuma ([48]).

(138) Tādējādi dabasgāzes uzglabāšana nodrošina starpsezonu elastības pakalpojumu, ko nevar nodrošināt ne starpsavienojumi līdzīgos ekonomiskajos apstākļos, ne metāna termināļi. *A contrario*, ar dabasgāzes uzglabāšanas pastāvēšanu Francijā vien nepietiek, lai nodrošinātu Francijas dabasgāzes piegādes drošību. Lai apgādātu teritoriju, joprojām ir jāizmanto starpsavienojumi un metāna termināļi.

([42]) Saskaņā ar Enerģētikas kodeksa L. 443-4. pantu.
([43]) Sk., piemēram, Komisijas 2006. gada 14. novembra spriedumu lietā M. 4180 *Gaz de France*/*Suez*, 341. punkts.
([44]) Komisija, 1999. gada 29. septembris, M. 1383 – *Exxon*/*Mobil*, 69. un 261. punkts; Komisija, 2003. gada 25. aprīlis, 3086 – *Gaz de France*/*Preussag Energie*, 14. punkts; Komisija, 2005. gada 21. decembris, 3696 *EON*/*MOL*, 99. punkts; Komisija, 2013. gada 19. novembris, M.6984 – *EPH*/*STREDOSLOVENSKA Energetika*, 24. punkts.
([45]) Komisijas 2004. gada 8. oktobra spriedums lietā 3410 *Total*/*Gaz de France*, 19. punkts.
([46]) Komisija, 2005. gada 21. decembris, M. 3696 – *E.ON*/*MOL*, 130. punkts; Komisija, 2013. gada 19. novembris, M.6984 – *EPH*/*STREDOSLOVENSKA Energetika*, 24. punkts.
([47]) 4,2 TWh ir vidējie krājumi Francijas termināļos ziemā.
([48]) 10 līdz 15 dienas atkarībā no gāzes izcelsmes.

(139) Tādējādi šie dažādie infrastruktūras veidi ir savstarpēji papildinoši, nevis konkurējoši, lai nodrošinātu Francijas piegādes drošību.

(140) Pat ja starpsavienojumi, metāna termināļi un dabasgāzes uzglabāšana tiktu uzskatīti par konkurējošiem, Francija atgādina, ka tās starpsavienojumi un metāna termināļi tiek regulēti, izņemot *Dunkerque* termināli. Rezultātā šo infrastruktūru rentabilitāte atbilst *CRE* noteiktajam aktīvu atdeves koeficientam. Tādējādi uzglabāšanas regulējuma īstenošana nevar ietekmēt citas regulētas infrastruktūras rentabilitāti.

(141) Turklāt Francija atgādina, ka nesenie notikumi ir pretrunā iespējamai hipotēzei par postošu konkurenci starpsavienojumu vai metāna termināļu jomā. Kopš 2018. gada beigām Francijas un Eiropas termināļu izmantošana ir sasniegusi īpaši augstu līmeni salīdzinājumā ar pēdējiem 10 gadiem. Turklāt metāna termināļu operatori nesen ir sekmīgi sākuši procedūras savu jaudu pārdošanai vidējā termiņā. Glabāšanas regulējums apvienojumā ar zonu apvienojumu Francijā, kas tika īstenots 2018. gada beigās, ir ievērojami palīdzējis uzlabot Francijas un Rietumeiropas tirgus dziļumu un likviditāti.

(142) Francija arī noliedz, ka uzglabāšanas regulējums varētu mazināt stimulus izmantot esošos metāna termināļus un starpsavienojumus. Stimuli izmantošanai nāk no cenu signāliem no dažādiem dabasgāzes tirgiem ([49]). Šajā kontekstā uzglabāšana ir papildu līdzeklis, lai optimizētu dabasgāzes piegādes izmaksas un gūtu labumu no konkurētspējīgām tirgus cenām.

(143) Francija arī norāda, ka lēmumi par ieguldījumiem starpsavienojumos un metāna termināļos balstās uz piegādes stratēģijām, kuras negatīvi neietekmē dabasgāzes uzglabāšana.

(144) Visbeidzot, Francija uzskata, ka attiecīgais pasākums nekādi neietekmē uzglabāšanas operatoru situāciju citās dalībvalstīs. Francijas iestādes norāda, ka Francijas gāzes sistēmas optimizācija, jo īpaši ņemot vērā 100 % starpsavienojumiem pieejamās jaudas, automātiski nozīmē, ka tiek ņemti vērā piegādes līdzekļi, kas atrodas aiz starpsavienojumiem, jo īpaši dabasgāzes uzglabāšanas infrastruktūra, kas atrodas citās ES dalībvalstīs. Francijas iestādes arī norāda, ka dažas no šīm infrastruktūrām arī tiek regulētas.

(145) Uzglabāšanas jaudas pārdošana notiek izsolēs un par tirgus cenām. Līdz ar to attiecīgais pasākums nerada nelabvēlīgu situāciju uzglabāšanas operatoriem citās dalībvalstīs. Turklāt attiecīgajam pasākumam var būt tikai minimāla ietekme uz cenu veidošanu. Francijā iespējams uzglabāt aptuveni 130 TWh ([50]), kas ir neliels apjoms salīdzinājumā ar tirgotajiem apjomiem. 2018. gadā *TTF* biržā tika pārdotas 28 220 TWh ([51]).

(146) Līdz ar to uzglabāšanas operatori dažādās dalībvalstīs ir pakļauti tirgus nosacījumiem, kurus uzglabāšana Francijā sevišķi neietekmē, tāpēc nevar uzskatīt, ka attiecīgā pasākuma ieviešanas rezultātā to rentabilitāte varētu samazināties.

(147) Turklāt Francija norāda, ka Vācijā un Beļģijā krātuvju noslodze ir palielinājusies laikposmā no 2018. līdz 2019. gadam ([52]). Šis augstais līmenis liecina, ka Francijas uzglabāšanas regulējums neliedz citu dalībvalstu operatoriem pārdot visu savu uzglabāšanas jaudu labvēlīgos tirgus apstākļos.

5. **IEINTERESĒTO PUŠU PIEZĪMES**

(148) Komisija saņēma piezīmes no 18 ieinteresētajām personām, tostarp no trim pasākuma atbalsta saņēmējiem. To piezīmes ir apkopotas 149.–233. apsvērumā.

([49]) Dažādu Eiropas tirgu cenas SDG no dažādām pasaules vietām.
([50]) Nonāca tirgū uz četru mēnešu periodu.
([51]) *Title Transfer Facility*, kur lielākoties norit tirdzniecība.
([52]) Attiecīgi no 88 % līdz 99 % un no 54 % līdz 97 %

5.1. **Pasākuma atbalsta saņēmēju piezīmes**

5.1.1. *Géométhane*

(149) *Géométhane* uzsver pasākuma ieviešanas pozitīvo ietekmi uz enerģētiskās drošības mērķi. Savu argumentu pamatojumam *Géomethane* iesniedza Komisijai detalizētu ziņojumu ([53]).

5.1.1.1. Par atbalsta esību

(150) *Géomethane* uzskata, ka attiecīgais pasākums nav valsts atbalsts vairāku iemeslu dēļ.

(151) Pirmkārt, *Géométhane* norāda, ka nav finansējuma no valsts līdzekļiem, jo glabāšanas termiņu nevar kvalificēt kā obligātu iemaksu: līdzekļu nodošana notiek tikai starp privātiem uzņēmējiem (dabasgāzes piegādātājiem un uzglabāšanas operatoriem), valsts kontrole pār līdzekļiem ir ierobežota, attiecīgais pasākums nesamazina valsts budžetu un paredz pienākumu uzturēt būtisku uzglabāšanas infrastruktūru, uz kuru attiecas pasākums.

(152) Turklāt attiecīgais pasākums nevar tikt uzskatīts par selektīvu priekšrocību, kas piešķirta uzglabāšanas uzņēmumiem, kuri darbojas Francijas teritorijā, salīdzinājumā ar tiem, kas atrodas ārvalstīs, jo tie neatrodas tādā tiesiskā un faktiskā situācijā, kāda ir Francijas teritorijā reģistrētiem uzglabāšanas uzņēmumiem, ņemot vērā attiecīgā pasākuma mērķi. Turklāt citu elastības instrumentu operatori nav salīdzināmā juridiskā un faktiskā situācijā.

(153) Visbeidzot, *Géomethane* paskaidro, ka attiecīgais pasākums neietekmē konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm.

5.1.1.2. Atbalsta saderība

(154) *Géomethane* uzskata, ja attiecīgais pasākums būtu kvalificējams kā valsts atbalsts, tas būtu jāuzskata par saderīgu ar valsts atbalsta noteikumiem. Attiecīgais pasākums veicina kopīgu energoapgādes drošības interešu mērķa sasniegšanu. Turklāt ir nepieciešami un lietderīgi sasniegt šo mērķi, ņemot vērā alternatīvu pasākumu analīzi.

(155) Attiecīgā pasākuma ieviešanai ir stimulējoša ietekme, jo bez šāda pasākuma uzglabāšanas jaudas abonēšanas nelielā daļa un ieņēmumu samazināšanās no abonēšanas kampaņām starpības (*spread*) samazināšanās dēļ būtu likusi uzglabāšanas operatoriem izveidot vai pat galīgi slēgt būtisku infrastruktūru, lai nodrošinātu dabasgāzes piegādes drošību Francijā.

(156) Atļauto ienākumu aprēķins, izmantojot RAB novērtēšanas metodi, kuras pamatā ir kārtējās ekonomiskās izmaksas, ir pamatots un samērīgs, jo:

— regulatīvā mehānisma īstenošanas laikā attiecībā uz RAB ir veikts neatkarīgs ekonomiskais novērtējums, veicot ārēju revīziju, ko veica konsultāciju uzņēmums […],

— sākotnējo RAB, ko bija ierosinājuši operatori, *CRE* nepaturēja,

— ekonomisko kārtējo izmaksu metodoloģija ir balstīta uz aktīvu bruto uzskaites vērtību RAB novērtēšanai,

— metodoloģija ļauj atspoguļot izmaksas, kas saistītas ar aktīvu aizstāšanu, atskaitot amortizāciju,

— metodoloģija tiek piemērota visiem Francijā regulētajiem infrastruktūras tarifiem,

— metodoloģiju izmanto gandrīz visi Eiropas regulatori.

([53]) *Tehniski ekonomiskais ziņojums, kas sagatavots pēc tam, kad Eiropas Komisija sāka izmeklēšanu par dabasgāzes uzglabāšanas regulēšanas nosacījumiem Francijā*, […] 2020. gada 12. jūnijs.

(157) Alternatīvi RAB novērtējums, pamatojoties uz tirgus vērtību, ko atspoguļo starpības (*spread*), nebūtu būtisks, jo tas nesegtu operatoru izmaksas, kas ir pretrunā Direktīvā 2009/73/EK noteiktajam izmaksu segšanas principam. Tādējādi tirgus vērtības ņemšana vērā apdraudētu regulatīvo mehānismu, kas paredzēts, lai nodrošinātu pārvades sistēmas pareizai darbībai nepieciešamās uzglabāšanas infrastruktūras uzturēšanu. Turklāt pastāv pārmērīgas atlīdzības risks starpības (*spread*) palielināšanās gadījumā. *CRE* iegūtā RAB vērtība atbilst infrastruktūras tirgus vērtībai ilgtermiņā un vidējā termiņā.

(158) Nebūtu nozīmes izvērtēt, vai ieņēmumi, kas gūti pirms regulatīvā mehānisma stāšanās spēkā, nebūtu ļāvuši segt to sākotnējās investīciju izmaksas, jo šo ieņēmumu iekļaušana šajā novērtējumā būtu pretrunā Eiropas regulatoru praksei, kas bija sarežģīta un ne sevišķi uzticama.

(159) Visbeidzot, tiek veikti pasākumi, lai ierobežotu operatoru peļņas izredzes (t. i., vidējās svērtās kapitāla izmaksas, efektīvu uzglabāšanas infrastruktūras operatoru izmaksu ierobežošana un stimulu regulējums).

(160) Pakārtoti *Géométhane* arī norāda, ka *CRE* izmantotā RAB vērtība atbilst nesen notikušā darījuma vērtībai. 2016. gadā *Total*, *Ineos* un *Géostock* cedēja *CNP Assurances* 98 % *Géosud* (uzņēmums, kuram pieder 50 % *Géométhane* akciju) akciju […] apmērā. Tāpēc ir iespējams aprēķināt kopējo *Géométhane* vērtību, ko pircējs aplēsis minētās nodošanas brīdī, proti, […] ([54]) (kurai tiek pievienoti pieejamie naudas līdzekļi […] apmērā, t. i., kopā aptuveni […]). *Géométhane* uzskata, ka šī tirgus vērtība atbilst […] RAB vērtībai, ko *CRE* 2018. gadā noteica 188,9 miljonu EUR apmērā, pieskaitot apgrozāmos pamatlīdzekļus […].

(161) Attiecīgais pasākums novērš negatīvu ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm. Faktiski:

— nepastāv konkurences izkropļojumi starp Francijas dabasgāzes piegādātājiem un ārvalstu dabasgāzes piegādātājiem. Uzglabāšanas pakalpojumu izsoles metode nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret Francijas un ārvalstu dabasgāzes piegādātājiem. Turklāt regulatīvajā mehānismā paredzētā uzglabāšanas kompensācijas finansēšanas metode nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret ārvalstu un Francijas piegādātājiem. Ārvalstu piegādātāji negūst labumu no zemākām cenām salīdzinājumā ar Francijas piegādātājiem,

— nav arī konkurences izkropļojumu attiecībā uz uzglabāšanas operatoriem kaimiņvalstīs. Kopš regulatīvā mehānisma stāšanās spēkā krātuvju noslodze visā Savienībā ir palielinājusies un sasniedz īpaši augstu līmeni,

— nav arī konkurences izkropļojumu starp uzglabāšanas operatoriem un metāna termināļiem vai starpsavienojumiem, jo metāna termināļi un starpsavienojumi nav savstarpēji aizstājami. Komisijas apvienošanās lēmumu pieņemšanas praksē dabasgāzes uzglabāšanas tirgus ir definēts kā atsevišķs tirgus. Drīzāk pastāv jautājums par papildināmību starp dabasgāzes uzglabāšanu, metāna termināļiem un starpsavienojumiem.

5.1.2. *Storengy*

(162) *Storengy* uzsver attiecīgā pasākuma ieviešanas pozitīvo ietekmi, ņemot vērā energoapgādes drošības mērķi. Savu argumentu pamatojumam *Storengy* iesniedza Komisijai sīki izstrādātu ziņojumu ([55]).

5.1.2.1. Par atbalsta esību

(163) *Storengy* uzskata, ka attiecīgais pasākums nav valsts atbalsts vairāku iemeslu dēļ.

([54]) Iegādes cena (130,6)/(98 % x 50 %).

([55]) *Tehniski ekonomiskais ziņojums, kas sagatavots pēc tam, kad Eiropas Komisija sāka izmeklēšanu par dabasgāzes uzglabāšanas regulēšanas nosacījumiem Francijā*, […] 2020. gada 12. jūnijs.

(164) Pirmkārt, *Storengy* norāda uz finansējuma trūkumu no valsts līdzekļiem, jo glabāšanas termiņu nevar kvalificēt kā obligātu iemaksu, ka līdzekļu nodošana notiek tikai starp privātiem uzņēmējiem (dabasgāzes piegādātājiem un uzglabāšanas uzņēmumiem), ka valsts kontrole pār līdzekļiem ir ierobežota, ka attiecīgais pasākums nesamazina valsts budžetu un ka tas uzliek operatoriem pienākumu uzturēt būtisko uzglabāšanas infrastruktūru, uz kuru attiecas shēma.

(165) Turklāt attiecīgo pasākumu nevar uzskatīt par selektīvu priekšrocību, kas piešķirta uzglabāšanas uzņēmumiem, kuri darbojas Francijas teritorijā, salīdzinājumā ar tiem, kas atrodas ārvalstīs, jo tie neatrodas tādā tiesiskā un faktiskā situācijā, kāda ir Francijas teritorijā reģistrētiem uzglabāšanas uzņēmumiem, ņemot vērā pasākuma mērķi. Turklāt citu elastības instrumentu operatori nav salīdzināmā juridiskā un faktiskā situācijā.

(166) Visbeidzot, *Storengy* paskaidro, ka attiecīgais pasākums neietekmē konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm.

5.1.2.2. Atbalsta saderība

(167) *Storengy* uzskata, ka, ja attiecīgais pasākums tiktu kvalificēts kā valsts atbalsts, tas būtu jāuzskata par saderīgu ar valsts atbalsta noteikumiem. Attiecīgais pasākums veicina kopīgu energoapgādes drošības interešu mērķa sasniegšanu. Turklāt attiecīgais pasākums ir nepieciešams un piemērots, lai sasniegtu šo mērķi, ņemot vērā alternatīvo pasākumu analīzi.

(168) Attiecīgā pasākuma ieviešanai ir stimulējoša ietekme, jo bez šāda pasākuma uzglabāšanas jaudas abonēšanas nelielā daļa un ieņēmumu samazināšanās no abonēšanas kampaņām starpības (*spread*) samazināšanās dēļ būtu likusi uzglabāšanas operatoriem izveidot vai pat galīgi slēgt būtisku infrastruktūru, lai nodrošinātu dabasgāzes piegādes drošību Francijā.

(169) Atļauto ienākumu aprēķināšana, pamatojoties uz regulēto aktīvu bāzes novērtēšanas metodi, kuras pamatā ir kārtējās ekonomiskās izmaksas, ir pamatota un samērīga, jo:

— regulatīvā mehānisma īstenošanas laikā attiecībā uz RAB ir veikts neatkarīgs ekonomiskais novērtējums, veicot ārēju revīziju, ko veica konsultāciju uzņēmums […],

— sākotnējo RAB, ko bija ierosinājuši operatori, *CRE* nepaturēja,

— pašreizējo ekonomisko izmaksu metodoloģija ir balstīta uz aktīvu bruto uzskaites vērtību RAB novērtēšanai,

— metodika ļauj atspoguļot izmaksas, kas saistītas ar aktīvu aizstāšanu, atskaitot amortizāciju,

— metodoloģija tiek piemērota visiem Francijā regulētajiem infrastruktūras tarifiem,

— metodoloģiju izmanto gandrīz visi Eiropas regulatori.

(170) Alternatīvi RAB novērtējums, pamatojoties uz tirgus vērtību, ko atspoguļo starpības (*spread*), nebūtu būtisks, jo tas nesegtu operatoru izmaksas, kas ir pretrunā Direktīvā 2009/73/EK noteiktajam izmaksu segšanas principam. Tādējādi tirgus vērtības ņemšana vērā apdraudētu regulatīvo mehānismu, kas paredzēts, lai nodrošinātu pārvades sistēmas pareizai darbībai nepieciešamās uzglabāšanas infrastruktūras uzturēšanu. Turklāt pastāv pārmērīgas atlīdzības risks starpības (*spread*) palielināšanās gadījumā. *CRE* iegūtā RAB vērtība atbilst infrastruktūras tirgus vērtībai ilgtermiņā un vidējā termiņā.

(171) Nebūtu nozīmes izvērtēt, vai ieņēmumi, kas gūti pirms regulatīvā mehānisma stāšanās spēkā, nebūtu ļāvuši segt to sākotnējās investīciju izmaksas, jo šo ieņēmumu iekļaušana šajā novērtējumā būtu pretrunā Eiropas regulatoru praksei, kas bija sarežģīta un ne sevišķi uzticama.

(172) Visbeidzot, tiek veikti pasākumi, lai ierobežotu operatoru peļņas izredzes (t. i., vidējās svērtās kapitāla izmaksas, efektīvu uzglabāšanas infrastruktūras operatoru izmaksu ierobežošana un stimulu regulējums).

(173) Attiecīgais pasākums novērš negatīvu ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm. Faktiski:

— nepastāv konkurences izkropļojumi starp Francijas dabasgāzes piegādātājiem un ārvalstu dabasgāzes piegādātājiem. Uzglabāšanas pakalpojumu izsoles metode nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret Francijas un ārvalstu dabasgāzes piegādātājiem. Turklāt regulatīvajā mehānismā paredzētā uzglabāšanas kompensācijas finansēšanas metode nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret ārvalstu un Francijas piegādātājiem. Ārvalstu piegādātāji negūst labumu no zemākām cenām salīdzinājumā ar Francijas piegādātājiem,

— nav arī konkurences izkropļojumu attiecībā uz uzglabāšanas operatoriem kaimiņvalstīs. Kopš regulatīvā mehānisma stāšanās spēkā krātuvju noslodze visā Savienībā ir pieaugusi un sasniedz īpaši augstu līmeni,

— nav arī konkurences izkropļojumu starp uzglabāšanas operatoriem un metāna termināļiem vai starpsavienojumiem, jo metāna termināļi un starpsavienojumi nav savstarpēji aizstājami. Komisijas apvienošanās lēmumu pieņemšanas praksē dabasgāzes uzglabāšanas tirgus ir definēts kā atsevišķs tirgus. Drīzāk pastāv jautājums par papildināmību starp dabasgāzes uzglabāšanu, metāna termināļiem un starpsavienojumiem.

5.1.3. *Teréga*

(174) *Teréga* uzsver, ka uzglabāšanas reformas galvenais mērķis ir nodrošināt dabasgāzes piegādi Francijai, kas tika apdraudēta pirms regulatīvā mehānisma stāšanās spēkā.

5.1.3.1. Par atbalsta esību

(175) *Teréga* uzskata, ka pasākums nav uzskatāms par valsts atbalstu. *Teréga* norāda, ka regulatīvās sistēmas, kuru pamatā ir princips par efektīva operatora izmaksu segšanu un normālu peļņu no ieguldītā kapitāla, Savienībā tiek bieži izmantotas, bet nebūtu uzskatāmas par valsts atbalstu.

(176) Vispirms *Teréga* uzskata, ka attiecīgais pasākums ir tikai tarifu regulēšanas instruments, kas netiek finansēts no valsts līdzekļiem. Tas neietekmē valsts budžetu un nerada nekādu pārmaksu, kas būtu jāpārnes uz galapatērētājiem. Turklāt Francijas valsts neīsteno publisku kontroli pār līdzekļiem, ko savākuši PSO vai paši PSO, kas ir privāto tiesību sabiedrības, kuras kontrolē lielākā daļa privāto akcionāru.

(177) Turklāt *Teréga* uzskata, ka attiecīgais pasākums iesaistītajiem uzņēmējiem nerada nekādas selektīvas priekšrocības. Regulatīvais mehānisms balstās uz izsolēm, kas ietver arī efektivitātes stimulus un *ex post* regulatīvos instrumentu attiecībā uz visām izmaksām un ieņēmumiem. Turklāt regulatīvā mehānisma simetriskais raksturs nozīmē, ka uzglabāšanas operatori ne vienmēr saņem kompensāciju, bet, gluži pretēji, tiem var likt atmaksāt pārmaksāto summu.

(178) Turklāt attiecībā uz selektivitātes kritēriju *Teréga* uzskata, ka ārvalstu uzņēmēju situācija nav atbilstošs izvērtēšanas elements attiecībā uz šo kritēriju. Uzglabāšanas operatoru faktiskā un juridiskā situācija daudzējādā ziņā atšķiras no metāna termināļu operatoru un starpsavienojumu operatoru situācijas, jo īpaši attiecībā uz mērķi nodrošināt dabasgāzes piegādes drošību Francijā.

(179) Visbeidzot *Teréga* paskaidro, ka attiecīgais pasākums neietekmē konkurenci vai tirdzniecību starp dalībvalstīm. Uzglabāšanas jaudu izsola saskaņā ar tirgus mehānismu, kas nediskriminē operatorus, kuri atrodas citās dalībvalstīs. Turklāt Komisijas lēmumpieņemšanas prakse koncentrāciju kontroles un pret konkurenci vērstas prakses jomā vienmēr ir definējusi, augstākais, valsts mēroga dabasgāzes uzglabāšanas konkrēto tirgu, nekad nesecinot, ka pastāv plašāks tirgus gan no attiecīgo pakalpojumu viedokļa, gan no ģeogrāfiskā viedokļa. Katrā ziņā tas, ka gāzes infrastruktūra tiek stingri regulēta, nav saderīgs ar konstatējumu par konkurences izkropļojumu dabasgāzes tirgos.

5.1.3.2. Atbalsta saderība ar iekšējo tirgu:

(180) Pieņemot, ka regulatīvais mehānisms ir valsts atbalsts *quod non*, *Teréga* apgalvo, ka regulatīvais mehānisms atbilst visiem saderības ar iekšējo tirgu nosacījumiem LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

(181) *Teréga* uzskata, ka attiecīgais pasākums ir vērsts uz kopīgu interešu mērķi attiecībā uz dabasgāzes piegādes drošību Francijā. Palielinot uzglabāšanas vietās pieejamo dabasgāzes apjomu, regulatīvā mehānisma mērķis ir panākt precīzu un kvantitatīvi nosakāmu piegādes drošības līmeni. Turklāt attiecīgais pasākums atbilst nepieciešamai valsts intervencei, kas balstīta uz saprātīgu analīzi, reaģējot uz skaidri konstatētām tirgus nepilnībām, piemēram, galapatērētāju nespēju norādīt vērtību, ko tie piešķir piegādes drošībai (piemēram, apdrošināšanas vērtība vai sistēmas vērtība). Turklāt *Teréga* uzsver, ka attiecīgais pasākums ir piemērots instruments, lai stiprinātu piegādes drošību Francijas teritorijā ne tikai saistībā ar citiem pieejamajiem elastības pasākumiem, bet arī saistībā ar citiem uzglabāšanas regulējuma veidiem.

(182) *Teréga* apstrīd Komisijas pamatojumu lēmumā par procedūras sākšanu attiecībā uz attiecīgā pasākuma samērīgumu. Regulatīvais mehānisms ierobežo iespējamā atbalsta summu līdz nepieciešamajam minimumam. Regulatīvā mehānisma pamatā ir "efektīva operatora" izmaksu segšanas princips, uzglabāšanas operatoru ieņēmumu maksimālā apjoma noteikšana un integrēti stimuli operatoriem, lai nodrošinātu savu darbības izdevumu efektivitāti. Turklāt *CRE* ir veikuši neatkarīgu izmaksu novērtējumu. Tādējādi *CRE* nodrošināja, ka tiek segtas tikai pieņemamās izmaksas. *CRE* arī balstījās uz virkni objektīvu, tālaika un ticamu ekonomisko pētījumu, ko veikuši neatkarīgi eksperti, lai novērtētu regulētos aktīvus. *CRE* izmantotā aktīvu novērtēšanas metodika šajā ziņā ir konsekventa un atbilst citu Eiropas regulatoru praksei. Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, *Teréga* uzskata, ka pirmsregulējuma ienākumu iekļaušana regulēto aktīvu bāzes vērtībā noteikti būtu nepilnīga datu trūkuma dēļ un kopumā tas varētu būt pretrunā vispārējiem tiesību principiem. Turklāt *CRE* darbs attiecas gan uz uzglabāšanas operatoru darbības izmaksām, gan to aktīvu novērtēšanu, kas sistemātiski tika publiskoti tās apspriedēs par tarifiem, tādējādi nodrošinot pasākuma pārredzamību.

(183) Visbeidzot, *Teréga* uzskata, ka attiecīgais pasākums nekropļo konkurenci starp dabasgāzes piegādātājiem, kas atrodas Francijā un ārvalstīs. Attiecīgais pasākums nav diskriminējošs. Visi mazumtirdzniecības pakalpojumu sniedzēji izsolēs var iegādāties jaudu uzglabāšanas vietās Francijā. Turklāt visi mazumtirdzniecības piegādātāji, kas apkalpo klientus Francijā, maksā *ATRT* tarifus, tādējādi uzturot kompensācijas mehānismu. Pasākumam ir pat pozitīva ietekme uz dabasgāzes mazumtirdzniecības tirgiem, jo tas samazina saspringtu periodus un tīkla pārslodzes risku varbūtību. Otrkārt, pasākums arī nekropļo konkurenci ar SDG operatoriem un starpsavienojumu operatoriem. Šie dalībnieki, uz kuriem lielā mērā attiecas arī ieņēmumu regulēšanas mehānismi, nevis konkurē ar uzglabāšanas operatoriem, bet gan cits citu papildina attiecībā uz piegādes drošības mērķi. Nav tā ka ar attiecīgo pasākumu vienam dabasgāzes piegādes avotam rastos kādas priekšrocības attiecībā pret citiem un tas aizliegtu izmantot tādus papildu instrumentus kā, piemēram, starpsavienojumus un metāna terminālus, vai arī atturētu no to izmantošanas. Piemēram, šo tendenci apliecina gāzes jaudas abonēšanas rādītāji Eiropas metāna termināļos pēdējo gadu laikā. Visbeidzot, attiecīgais pasākums nekropļo konkurenci attiecībā uz ārvalstu uzglabāšanas uzņēmumiem. Pēdējie nebūtu jāsoda saistībā ar izsolēm, kuru pamatā ir tirgus mehānisms, un praksē attiecīgā pasākuma ieviešana nav palēninājusi vispārējo uzglabāšanas abonēšanas līmeņa pieaugumu Eiropā.

5.2. **Citu ieinteresēto personu piezīmes**

5.2.1. *Neatkarīgā Francijas Elektroenerģijas un gāzes asociācija (AFIEG)* ([56])

(184) *AFIEG* sniedz savus komentārus par uzglabāšanas aktīvu novērtēšanas metodi un uzglabāšanas aktīvu tilpumu un caurlaidspēju, kas nepieciešami, lai nodrošinātu piegādes drošību.

(185) *AFIEG* norāda, ka konkurences izkropļojumi, kas pastāvēja pirms reformas iepriekšējās sistēmas nepārredzamības dēļ, ir novērsti.

([56]) *AFIEG* ir apvienojušies Francijas uzņēmumi un Eiropas elektroenerģijas un gāzes operatoru filiāles: *Alpiq Energie France*, *BKW France*, *Endesa*, *Fortum France*, *Gazprom Energy*, *Total Direct Energie*, *Gazel Energie*, *Vattenfall*. *Enovos* un *Primeo Energie* ir asociētie locekļi.

(186) Attiecībā uz regulēto aktīvu bāzes novērtēšanas metodi *AFIEG* nav precīzu datu, lai apstiprinātu *CRE* izmantoto vērtējumu, bet tā uzskata, ka priekšroka būtu jādod tirgus ekonomiskajai vērtībai, nevis tirgus uzskaites vērtībai. Šī izvēle drīzāk atspoguļotu uzglabāšanu konkrētā brīdī T, nevis vēsturiskais ieskats. Turklāt *AFIEG* uzskata, ka bufergāzes novērtēšana šķiet būtiska uzglabāšanas aktīvu novērtēšanas sastāvdaļa, un tādēļ attiecīgi vēlētos, lai tiktu ņemta vērā bufergāzes amortizācijas noteikumu izvēles finansiālā ietekme uz RAB kopējo vērtību. Visbeidzot, *AFIEG* norāda, ka uzglabāšanas operatoru darbība nav pakļauta lielākam riskam nekā pārvades sistēmu operatoriem. Tāpēc atlīdzības likmei par RAB, ko patur uzglabāšanas operatori, nevajadzētu būt augstākai kā PSO atlīdzības likmei.

(187) *AFIEG* uzskata, ka Francijas iestādēm būtu jāsamazina piegādes drošības nodrošināšanai nepieciešamo uzglabāšanas aktīvu tilpums un caurlaidspēja, lai maksimāli palielinātu uzglabāšanas izmaksu un ieguvumu attiecību patērētājiem. Francijas administrācija ir noteikusi minimālos dabasgāzes krājumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu piegādes drošību, proti, izsūknēšanas ātrumu 1 990 GWh dienā un tilpumu 64 TWh ([57]), savukārt sarakstā, kas izveidots ar dekrētu par *PPE* laikposmam no 2023. līdz 2028. gadam, ir ņemti vērā izsūknēšanas ātrums 2 376 GWh dienā un tilpums 138,5 TWh. *AFIEG* uzskata, ka dekrēta par *PPE* darbības joma ir pārlieku plaša attiecībā uz uzglabāšanas prasībām, lai garantētu piegādes drošību Francijā. Tāpēc darbības joma būtu jāpārvērtē to samazinot, lai neradītu papildu izmaksas galapatērētājiem un neizdevīgu stāvokli citām dabasgāzes elastīguma iespējām. Turklāt *AFIEG* norāda uz pārlieku lielu saistību neizpildes riska seguma līmeni, ko Francijas valsts iestādes ir kas noteikušas 2 % apmērā, salīdzinājumā ar kaimiņvalstīs noteikto līmeni 5 % apmērā.

5.2.2. *Francijas Gāzes asociācija (AFG)* ([58])

(188) *AFG* uzskata, ka Francijas iestāžu ieviestais dabasgāzes uzglabāšanas tiesiskais regulējums, kas stājās spēkā 2018. gada 1. janvārī, ir iedarbīgs.

(189) *AFG* arī uzskata, ka attiecīgais pasākums ir balstīts uz izmaksu regulēšanas principu un ir veicinājis aktīvu efektīvu un samērīgu vērtēšanu. *AFG* apstiprina, ka šo izmaksu regulēšanas principu piemēro lielākā daļa regulatīvo iestāžu un ka tas attiecas uz dabasgāzes un metāna termināļu pārvades, sadales un metāna termināļu darbībām Francijā.

(190) *AFG* uzskata, ka metode, kurā izmanto tirgus cenas, nevis "efektīvo operatoru" izmaksas, būtu varējusi novest pie tāda tiesiskā regulējuma, kas ir svārstīgs un potenciāli attālināts no ekonomiski optimālā: faktiski nelabvēlīgas starpības (*spreads*) gadījumā metode negarantētu operatoriem radušos izmaksu segšanu, potenciāli nostādot tos kritiskā situācijā. Turpretī, ja tirgus starpība (*spreads*) būtu bijusi ļoti labvēlīga, operatoru ienākumi būtu bijuši pārāk lieli un tālu no optimālas vērtības uzglabāšanas klientiem.

(191) *AFG* uzskata, ka Francijas uzglabāšanas regulējums nekropļo konkurenci attiecībā uz citu dabasgāzes infrastruktūru Francijā, metāna termināļiem Francijā un Eiropas Savienībā vai uzglabāšanas operatoriem Eiropas Savienībā. Attiecībā uz metāna termināļiem *AFG* norāda, ka Francijā importēto SDG apjoms divu gadu laikā ir divkāršojies no 9,6 Gm^3 2017. gadā līdz 21,5 Gm^3 2019. gadā. *AFG* arī norāda, ka pašlaik Vācijā tiek pētīti metāna termināļu izstrādes projekti. Attiecībā uz uzglabāšanas operatoriem Eiropā *AFG* norāda, ka krātuvju noslodzes koeficienti Vācijā, Nīderlandē un Beļģijā laikposmā no 2018. līdz 2019. gadam palielinājās un Rietumeiropā līdz 2019. gada 1. novembrim sasniedza vismaz 95 % līmeni.

5.2.3. *Valsts enerģijas mazumtirdzniecības operatoru asociācija (ANODE)* ([59])

(192) *ANODE* uzskata, ka Francijas uzglabāšanas regulējums ļauj saskaņot piegādātāju vēlmi ieviest tirgus noteikumus attiecībā uz uzglabāšanas jaudu tirdzniecību ar regulētu mehānismu piegādes drošības garantēšanai.

([57]) 2018. gada 13. marta dekrēts par minimālajiem dabasgāzes krājumiem, lai garantētu dabasgāzes piegādes drošību laikposmā no 2018. gada 1. novembra līdz 2019. gada 31. martam.

([58]) *AFG* ir Francijas gāzes nozares profesionālā apvienība. Tās pilntiesīgi dalībnieki ir *EDF, ENGIE, France Gas Liquides, Gazprom, GRDF, GRTgaz, Teréga, Total*. Pilntiesīgajiem dalībniekiem var pievienoties asociētie dalībnieki, partneri un dalībnieki, kas ir organizācijas.

([59]) *ANODE* pārstāv alternatīvus enerģijas piegādātājus Francijā. Asociācijas biedri ir *EkWateur, Enercoop, Energie d'ici, Eni Gas & Power France, Greenyellow, Gaz Européen, Planète OUI, Plüm Energie, SAVE, Total Direct Energie, Vattenfall* un *Wekiwi*.

(193) Turklāt *ANODE* uzskata, ka ir būtiski regulāri pārskatīt mērķi par abonēšanu un krātuvju noslodzi, kā arī to aktīvus, ko ņem vērā piegādes drošības nolūkā kompensācijas mehānismā, lai nodrošinātu to atbilstību faktiskajām vajadzībām. *ANODE* uzskata, ka šis punkts ir vēl jo svarīgāks, jo Francija izvirzīja hipotēzi, ka dabasgāzes patēriņš samazināsies par 2 %, izņemot elektroenerģijas ražošanu, […].

(194) Attiecībā uz proporcionalitāti *ANODE* uzskata, ka *CRE* būtu jāņem vērā gūtā pieredze attiecībā uz uzglabāšanas izmaksām un darbību un uzglabāšanas operatoru radītā riska samazināšanu. Komisija uzskata, ka atlīdzība uzglabāšanas operatoriem par RAB būtu jāsaskaņo ar PSO atlīdzību.

5.2.4. *Elektroenerģijas un gāzes regulēšanas komisija (CREG)* ([60])

(195) *CREG* uzskata, ka nav pierādīts, ka visa uzglabāšanas jauda Francijā vienmēr ir nepieciešama, lai nodrošinātu dabasgāzes piegādes drošību. Daļu no šīs dabasgāzes, kas var būt nozīmīga, fraktētāji izmanto, lai gūtu peļņu no spekulācijām par dabasgāzes cenu atšķirībām vasarā un ziemā. Tāpēc kompensācijas mehānisms fraktētājiem var būt bezmaksas līdzeklis, lai gūtu kapitāla pieaugumu no dabasgāzes. Tas dod fraktētājiem, kas darbojas Francijā, konkurences priekšrocību, ko nebauda fraktētāji no kaimiņvalstīm.

(196) Beļģijā ir tikai viena dabasgāzes krātuve – *Loenhout* teritorija, ko ekspluatē *Fluxys Belgium* ([61]). *CREG* uzskata, ka šī teritorija konkurē ar citām uzglabāšanas vietām Savienības ziemeļrietumos.

(197) Lai gan starpība (*spread*) starp dabasgāzes cenām ziemas un vasaras periodā 2017. un 2018. gadā joprojām bija zema, lielākās krātuves nepieejamība Apvienotajā Karalistē izraisīja uzglabāšanas jaudas rezervācijas pieaugumu Savienības ziemeļrietumu tirgū. Tas izskaidro *Loenhout* noslodzes koeficientus 87 % un 84 % apmērā 2016.–2017. gada un 2017.–2018. gada sezonā.

(198) Tomēr noslodzes koeficients 2018.–2019. gada sezonai bija zems – 54 %, savukārt noslodzes koeficients ES 28 dalībvalstīs saglabājās diezgan stabils. Šajā sakarā *CREG* norāda, ka krātuves noslodzes koeficients glabātavām Francijā palielinājās no 75 % 2017.–2018. gada sezonā līdz 94 % 2018.–2019. gada sezonā. *Loenhout* kā elastīguma avota lomu ir pārņēmuši Francijas dabasgāzes uzglabāšanas iekārtas, kuras, pateicoties jaunajam tiesiskajam regulējumam, ir varējušas gūt labumu no ļoti zemiem tarifiem. *CREG* uzskata, ka Francijas kompensācijas mehānisma ieviešanas ietekme uz *Loenhout* ir bijusi ļoti nozīmīga: *Loenhout* turpināja darboties tikai tie tirgus dalībnieki, kuriem bija spēkā ilgtermiņa līgumi. *CREG* uzskata, ka Francijas kompensācijas mehānisms liek kaimiņos esošajiem uzglabāšanas operatoriem pārdot savu uzglabāšanas jaudu par to robežizmaksām vai pat zem tām.

(199) Turklāt *CREG* norāda, ka noslodzes koeficients 2019.–2020. gada sezonai ir ārkārtīgi augsts gan Beļģijai (97 %), gan ES-28 dalībvalstīm (97 %). Tas bija saistīts ar ļoti zemām dabasgāzes cenām 2019. gada vasarā un ievērojamu starpību *(spread*).

(200) *CREG* secina, ka tādējādi nevar izslēgt, ka Francijā piemērojamais kompensācijas mehānisms izkropļo konkurenci starp uzglabāšanas iekārtu operatoriem Francijas teritorijā un kaimiņos esošo dalībvalstu operatoriem, starp tirgus dalībniekiem, kas darbojas Francijas tirgū, un tiem, kas darbojas kaimiņos esošajās dalībvalstīs, un starp dabasgāzes uzglabāšanas operatoriem un SDG operatoriem un starpsavienojumu operatoriem.

([60]) *CREG* ir elektroenerģijas un gāzes regulators Beļģijā.

([61]) Teritorijas ietilpība ir 780 miljoni kubikmetru (kas atbilst 9 TWh).

5.2.5. *[…]* ([62])

(201) […] uzskata, ka ir obligāti jāveido dabasgāzes krājums, lai īstermiņā nodrošinātu piegādes drošību, un 2018. gadā īstenotie regulējuma principi šķiet atbilstīgi. Tā kā piegādes drošībai nepieciešamais uzglabāšanas apjoms ir lielāks par "ekonomisko" apjomu, ko tirgus varētu novērtēt spontāni, ir nepieciešams papildināt uzglabāšanas operatoru ieņēmumus.

(202) Tomēr regulētā darbības joma būtu jāierobežo līdz uzglabāšanas jaudai, kas stingri nepieciešama piegādes drošībai. Tas ir svarīgi, lai nodrošinātu, ka galapatērētājiem nerodas pārmērīgas izmaksas. Pārlieka darbības jomas izvēršana varētu arī kaitēt glabātavām citās dalībvalstīs un ietekmēt metāna terminālus un starpsavienojumus.

(203) […] atzīst, ka ir sarežģīti precīzi noteikt uzglabāšanas apjomu, kas nepieciešams piegādes drošībai. Tomēr […] uzskata, ka visu pazemes krātuvju integrācija nepieciešamo krātuvju darbības jomā varētu būt nepieciešama piegādes drošībai. Ņemot vērā jaunākos notikumus, […] uzskata, ka Francijas izvēlētie scenāriji varētu izraisīt jo īpaši SDG resursu lielāku izmantošanu, kā rezultātā samazinātos piegādes drošībai nepieciešamais apjoms.

(204) […] arī apšauba izvēli ierobežot regulēto darbības jomu tikai ar pazemes krātuvēm, jo īpaši tāpēc, ka Francijas tiesību aktos ir atzīta krājumu esība metāna terminālos, un uzskata, ka šie krājumi var veicināt dabasgāzes piegādes drošību.

(205) Vidējā termiņā un ilgtermiņā […] sagaida, ka Francijai būs jāvada atsevišķu gāzes infrastruktūras objektu ekspluatācijas pārtraukšana. Tāpēc pat tad, ja importa jaudas palielināšanās ietekmē tiktu samazināts uzglabājamais daudzums piegādes drošības nodrošināšanai, šī alternatīva *in fine* varētu izrādīties ļoti dārga. Tāpēc, lai nodrošinātu piegādes drošību, esošo glabātavu izmantošana šķiet atbilstošāka nekā jaunas importa jaudas veidošana.

5.2.6. *Eiropas Enerģijas tirgotāju federācija (EFET)* ([63])

(206) *EFET* atbalsta Francijas iestāžu 2018. gadā ieviesto reformu, kas Francijā radīja pievilcīgu un konkurētspējīgu dabasgāzes uzglabāšanas tirgu.

(207) Attiecībā uz atbalsta saderību *EFET* neapstrīd *CRE* definētās bāzes vērtības vai kapitāla atdeves koeficienta aprēķināšanas metodoloģiju. Regulēto aktīvu vērtībai būtu jāatbilst regulēto aktīvu bāzei un regulētai atlīdzības likmei.

(208) *EFET* neuzskata, ka reformas ieviešana varētu radīt konkurences izkropļojumus: ne starp Francijas dabasgāzes uzglabāšanas operatoriem un operatoriem no citām dalībvalstīm, par ko liecina nemitīgais Francijas un ārvalstu operatoru līdzdalības pieaugums kopš 2018. gada, ne arī starp dabasgāzes uzglabāšanas operatoriem un SDG terminālu operatoriem, jo kopš 2018. gada nemitīgi ir palielinājusies SDG terminālu tirgus vērtība.

5.2.7. *Elengy* ([64])

(209) Reformas ieviešana mākslīgi nesamazināja motivāciju izmantot SDG terminālus. Pirmkārt, *Elengy* terminālu darbība kopš pasākuma īstenošanas ir palielinājusies, 2019. un 2020. gadā sasniedzot rekordlīmeni.

(210) Otrkārt, SDG terminālu pievilcību ietekmē daudzi faktori: plaisa starp Savienības un Āzijas tirgiem, tarifi, ilgtermiņa līgumu pastāvēšana, pakārtoto tirgu dziļums un likviditāte, termināļa elastīgums un komercnoteikumi. Uzglabāšanas pasākumam nav tiešas ietekmes uz šiem pievilcības faktoriem, bet tam ir netiešas un pozitīvas sekas. Reforma patiešām ir palīdzējusi maksimāli palielināt Savienības uzglabāšanas jaudu, palielinot Savienības dabasgāzes tirgus dziļumu, lai uzglabātu dabasgāzi, un samazinot izmaksas patērētājiem, kad dabasgāzes pieprasījums ir liels, un palielinot Francijas tirgū pieejamo likviditāti.

([62]) […].
([63]) *EFET* apvieno vairāk nekā 100 enerģijas tirdzniecības uzņēmumu, kas darbojas vairāk nekā 28 Eiropas valstīs.
([64]) Metāna terminālu operators.

5.2.8. *Enovos* ([65])

(211) *Enovos* uzskata, ka tad, ja sistēmā ir pietiekams dalībnieku skaits, tirgus ir vispiemērotākais, lai noteiktu aktīva vērtību. Pašreizējais izsoles mehānisms nodrošina taisnīgu tirgus novērtējumu. Ja izsoles sistēma dažiem spēlētājiem rada mazāku vai lielāku atlīdzību, nākamo gadu izsolēs tiks veiktas korekcijas.

5.2.9. *Fluxys* ([66])

(212) *Fluxys* norāda, ka dabasgāzes uzglabāšana Savienībā pēdējos gados saskaras ar ievērojamiem izaicinājumiem, jo ir arvien grūtāk segt dabasgāzes uzglabāšanas operatoru darbības izmaksas. Tādēļ, lai reaģētu uz straujām tirgus norisēm, ir jāievieš pielāgots ekonomikas modelis, kas atspoguļo dabasgāzes uzglabāšanas vērtību sistēmai un tās devumu piegādes drošībā. Vienpusēja atbalsta mehānismu izveide varētu radīt konkurences izkropļojumus ar citām Savienības dalībvalstīm. Tāpēc kompensācijas mehānisms, kura pamatā ir stingri kritēriji, būtu jāpiemēro visām Savienības dalībvalstīm.

5.2.10. *Nacionālā kalnrūpniecības un enerģētikas federācija CGT (FNME-CGT)* ([67])

(213) *FNME-CGT* uzskata, ka dabasgāzes uzglabāšanas reforma Francijā ir sasniegusi šādus divus mērķus: nodrošināt energoapgādes drošību ar taisnīgām izmaksām patērētājam un nodrošināt pārvades sistēmu pienācīgu darbību, lai stiprinātu cauruļvadu tīklu.

(214) *FNME-CGT* uzskata, ka attiecīgo pasākumu nevar kvalificēt kā valsts atbalstu. *FNME-CGT* uzskata, ka kompensāciju nefinansē no valsts līdzekļiem. Turklāt attiecīgais pasākums nav uzskatāms par nodokli, kas tiktu uzlikts bez atlīdzības saistošā veidā kā tas ir nodokļu gadījumā. Turklāt *FNME-CGT* uzsver, ka pārvades tīkla izmantošanas tarifa pārnešana uz patērētāja rēķinu par dabasgāzi ir pienākums tikai tiem patērētājiem, kuri izvēlas izmantot regulētos tarifus, un ka ne no termiņglabāšanas izrietošie resursi, ne operatori, kas iekasē kompensāciju, nav valsts kontrolē.

(215) *FNME-CGT* neuzskata, ka attiecīgais pasākums rada selektīvu priekšrocību, ņemot vērā uzglabāšanas operatoru pienākumu uzturēt šādu infrastruktūru darba kārtībā. Turklāt regulējumā ir paredzēts, ka pārmaksātos ieņēmumus operators atmaksā sistēmas operatoriem un līdz ar to tie veido ekonomisko iespēju zaudēšanu.

(216) Ja attiecīgais pasākums tiktu kvalificēts kā valsts atbalsts, tas būtu saderīgs ar iekšējo tirgu.

(217) *FNME-CGT* uzskata, ka regulēto aktīvu novērtēšanas metode ir samērīga ar piegādes drošības mērķi. Ieviešot regulējumu attiecībā uz operatoru ieņēmumiem, pamatojoties uz valsts regulatīvās iestādes kontrolētām un apstiprinātām izmaksām, ir ticis nodrošināts, ka galapatērētājs maksā pārredzamā veidā iepriekš noteiktu cenu.

(218) Turklāt RAB vērtēšanas metodi piemēro visiem Francijā regulētajiem infrastruktūras tarifiem, izņemot elektroenerģijas sadali. Novērtējums, kura pamatā ir vasaras/ziemas starpības *(spreads*), nebūtu varējis novērst tirgus nepilnības, ko nevarēja atspoguļot aktīvu apdrošināšanas vērtību cenās. Turklāt operatoru ierosinātajai RAB tika veikta *CRE* pilnvarota neatkarīga revīzija, kuras rezultātā tika samazināta sākotnējā ierosinātā RAB. Turklāt sākotnējā RAB ir ņemta vērā aktīvu amortizētā vērtība. Daži aktīvi, kas ir pilnībā amortizēti, pat ir iekļauti RAB nulles vērtībā un tāpēc par tiem netiek saņemta nekāda atlīdzība.

(219) *FNME-CGT* uzskata, ka ir citi iemesli, kas ļauj secināt, ka pasākums ir samērīgs: *PPE* tiek regulāri pārskatīta regulējuma darbības joma, tiek segtas gāzes infrastruktūras operatoru izmaksas tikai tiktāl, ciktāl šīs izmaksas atbilst "efektīvo operatoru izmaksām", kompensācijas simetrija, kas novērš jebkādu pārmērīgas kompensācijas risku, un fakts, ka regulējuma mērķis ir maksimāli palielināt uzglabāšanas jaudas abonementu un izsoļu ieņēmumus.

([65]) Tirgotājs (*Trader*) enerģētikas nozarē.
([66]) Gāzes uzglabāšanas operators Beļģijā.
([67]) Francijas arodbiedrību federācija, kas saistīta ar Vispārējo darba konfederāciju (*CGT*).

(220) *FNME-CGT* uzskata, ka pasākums nerada negatīvu ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību. Pirmkārt, kompensāciju, ko maksā katrs piegādātājs, nosaka atkarībā no tā patēriņa īpašībām neatkarīgi no tā, vai tā iekārtas atrodas Francijas teritorijā vai kaimiņvalstī, tādējādi neradot konkurences izkropļojumus piegādātāju starpā. Otrkārt, uzglabāšana nekonkurē ar SDG un starpsavienojumiem, kas drīzāk ir savstarpēji papildinoši. Metāna termināļiem ir specifiskas tehniskās īpašības un ekspluatācijas ierobežojumi SDG piegādes ķēdē. Lai gan krātuves ir paredzētas maksimālā patēriņa vajadzību apmierināšanai, SDG termināļi un gāzes starpsavienojumi ir veids, kā importēt un dažādot dabasgāzes piegādes avotus. Uzglabāšanas un metāna termināļu papildināmība ir ļāvusi par labu dabasgāzes izmantotājiem uzglabāt SDG, kas Savienībā importēta par zemām izmaksām. Treškārt, attiecīgais pasākums nekropļo konkurenci ar uzglabāšanas operatoriem citās dalībvalstīs, par ko liecina fakts, ka visi abonēšanas un uzglabāšanas izmantošanas rādītāji Savienībā ir palielinājušies un sasnieguši augstu līmeni.

(221) Atšķirībā no *PPE FNME-CGT* neprognozē, ka dabasgāzes patēriņš samazināsies par 2 % gadā, jo rodas jauni dabasgāzes izmantošanas veidi. *FNME-CGT* norāda uz bieži aizmirstiem piegādes drošības kritērijiem infrastruktūras optimizācijas ziņā, piemēram, galvenā piegādes avota izzušanu ne ilgāk kā sešu mēnešu laikā vidējos klimatiskajos apstākļos.

5.2.11. *GRTgaz* ([68])

(222) *GRTgaz* uzskata, ka tīkls un krātuves ir projektētas kā vienots kopums un tie ir nepieciešami pieprasījuma apmierināšanai ziemā. 2018. gada sākumā *GRTgaz* veica simulācijas, norādot, ka, ņemot vērā nesenos ziemas klimata scenārijus, uzglabāšanas vajadzība ir 115–125 TWh. *GRTgaz* arī norāda, ka maksimālā uzglabāšanas jauda 135 TWh ir nepietiekama aukstai ziemai, kurā tiek sasniegts aukstuma maksimums un netiek izmantota SDG.

(223) Laikposmā no 2012. līdz 2018. gadam *GRTgaz* regulāri brīdināja par problēmām, ko rada abonēšanas līmenis un nepietiekama pazemes krātuvju uzpilde, proti par piegādes drošības un piegādes nepārtrauktības risku. Turklāt *GRTgaz* uzskata, ka vienotās zonas ("*TRF*") izveide 2018. gada 1. novembrī stiprināja uzglabāšanas lomu Francijas gāzes sistēmā.

5.2.12. *Hungarian Gas Storage* ([69])

(224) Dabasgāzes uzglabāšana ir garantija un vērtība pašai sistēmai, kā to apliecina pētījumi, kas veikti *Gas Infrastructure Europe* vajadzībām. Šīs vērtības neatspoguļojas tirgus cenā ([70]). Tāpēc ir nepieciešama regulatīva iejaukšanās ([71]) piemēram, kā Francijā ieviestā intervence. Uz tirgu balstītā Francijas sistēma nodrošina vienlīdzīgus konkurences apstākļus ar citiem elastīguma avotiem. Tiek novērsta pārmērīga kompensācija, jo tiek atlīdzināta atšķirība starp regulētajiem un tirgus ieņēmumiem. Kompensācijas pārredzamību nodrošina *CRE* noteiktā kārtība. Attiecīgā pasākuma ieviešanas rezultātā uzglabāšanas tirgū vai enerģijas vērtības ķēdē nav konkurences izkropļojumu. Attiecīgais pasākums ir piemērs citām Savienības valstīm.

5.2.13. *Total Direct Énergie* ([72])

(225) Kā paredzēts dekrētā par *PPE*, piegādes drošībai nepieciešamie aktīvi tika noteikti 138,5 TWh apmērā, bet tikai 90 TWh atbilda apjomam, kāds bija nepieciešams iepriekšējā uzglabāšanas mehānismā.

(226) *Total Direct Énergie* apšauba izteikto pieņēmumu par starpsavienojumu izmantošanu 1 585 GWh dienā, lai gan tehniskā jauda ir 1 810 GWh dienā. Nešķiet, ka šī atšķirība ir pamatota. Būtu jāatjaunina kravas piegādes laiks, kas ir desmit dienas, un būtu jāņem vērā stingri SDG piegādes līgumi (tādējādi samazinot vidējo piegādes laiku). Visbeidzot, ņemot vērā tikai sešu līdz deviņu dienu aukstuma viļņus, ieguvums no SDG samazinās.

([68]) Gāzes pārvades sistēmas operators.
([69]) Gāzes uzglabāšanas operators.
([70]) Pētījums veikts *Gas Infrastructure Europe* (*GIE*) vajadzībām: *Gas Storage Market Failures* (Gāzes uzglabāšanas tirgus trūkumi), *Pöyry*, 2017. gada septembris.
([71]) Pētījums veikts *Gas Infrastructure Europe* (*GIE*) vajadzībām: *Measures for a sustainable gas storage market* (Pasākumi ilgtspējīgam gāzes uzglabāšanas tirgum), *FTI-CL Energy*, 2018. gada oktobris.
([72]) Uzņēmums, kas darbojas enerģētikas nozarē.

(227) Pārāk plaša infrastruktūras piemērošanas joma automātiski nozīmētu pārāk lielu atlīdzību uzglabāšanas operatoriem. Sākotnējā RAB bija jāņem vērā jau esošais nolietojums. Turklāt *Total Direct Énergie* uzskata, ka uzglabāšanas operatora darbībai tiek piemērota pārāk liela atlīdzība par radušos risku. Šī darbība nav pakļauta lielākam riskam nekā pārvades sistēmu operatoru darbība. Tādēļ nav iemesla paaugstināt atlīdzības likmi. Šā iemesla dēļ ierosināto RAB atlīdzības likmei nevajadzētu būt augstākai par PSO atlīdzības likmi, ko *CRE* šobrīd ir noteikusi 5,25 % apmērā.

(228) *Total Direct Énergie* arī uzskata, ka pasākuma optimizēšana, visticamāk, kropļos cenu signālus vairumtirdzniecības tirgos un nemudinās tirgus dalībniekus parakstīties uz citiem elastības instrumentiem (piemēram, starpsavienojumiem un SDG), lai gan tie ir vienlīdz nepieciešami. *Total Direct Énergie* norāda, ka turpmākajos gados beigsies ilgtermiņa starpsavienojumu jaudas abonementu termiņš, bet pašreizējie tirgus signāli nemudina tos atjaunot.

5.2.14. *Uniper Energy Storage* ([73])

(229) Uzglabāšanas jaudas pieejamība ir būtiska, lai nodrošinātu visas dabasgāzes importa infrastruktūras drošu un ekonomisku darbību. Tomēr fakts, ka tirgum būtu jāveicina krātuvju jaudas pilnīga izmantošana, nav atspoguļots dabasgāzes pazemes krātuvju tirgus nosacījumos ([74]). Jau daudzus gadus uzglabāšanas sistēmu operatori ir saskārušies ar ievērojamu tirgus cenu kritumu. Situāciju vēl vairāk pasliktina atšķirīgā konkurences situācija Eiropā atkarībā no atšķirīgiem valstu reglamentējošiem noteikumiem, kas piemērojami attiecībā uz piekļuvi uzglabāšanai un uz tirgu balstītu vai regulētu elastīgumu. Tāpēc ir nepieciešams standartizēt valstu sistēmas dabasgāzes uzglabāšanas regulēšanai ([75]).

5.2.15. *Gāzes privāto nozaru profesionālā apvienība (UPRIGAZ)* ([76])

(230) *UPRIGAZ* norāda, ka Francija jau ir mainījusi savu uzglabāšanas regulēšanas mehānismu pēc tam, kad Valsts padome (*Conseil d'État*) cēla prasību par pilnvaru pārsniegšanu attiecībā pret agrāko mehānismu. Tā uzskata, ka atjauninātais mehānisms ir atbilstošs un ļauj izveidoties reālai uzglabāšanas produktu tirgus vērtībai Francijā.

(231) *UPRIGAZ* uzskata, ka Francijas metāna termināļu un kaimiņvalstu termināļu izmantošanu nevar uzskatīt par šķērsli dabasgāzes uzglabāšanas regulatīvajam režīmam. No Francijas metāna termināļiem 2017. gadā tika izvadīti 9,6 Gm^3. 2018. gadā (11,1 Gm^3) un 2019. gadā (21,5 Gm^3) vērotais izvades apjoms neapšaubāmi liecināja par tirgū pastāvošo vēlmi šajā periodā izmantot Francijas metāna termināļus. Tas attiecas arī uz metāna termināļiem, kas atrodas kaimiņvalstīs, ar ievērojamu izvades pieaugumu Beļģijā (no 1,1 Gm^3 2017. gadā līdz 6,7 Gm^3 2019. gadā) un Nīderlandē (no 0,8 Gm^3 2017. gadā līdz 7,9 Gm^3 2019. gadā).

(232) Tāpat *UPRIGAZ* uzskata ka Francijas iestāžu izmantotā metodoloģija un it īpaši pieņēmums, ka starpsavienojuma punktos ir pieejami 100 % no uzņēmuma ieejas jaudas, nerada konkurences ierobežojumu.

(233) Visbeidzot, *UPRIGAZ* uzskata, ka attiecīgais pasākums nepiešķir Francijas uzglabāšanas operatoriem nepamatotas priekšrocības salīdzinājumā ar saviem ārvalstu kolēģiem.

6. ATTIECĪGĀ PASĀKUMA NOVĒRTĒJUMS

6.1. Valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē

(234) Valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punktā ir definēts kā "jebkāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm".

([73]) Gāzes uzglabāšanas operators.

([74]) Pētījumi veikti *Gas Infrastructure Europe* (*GIE*) vajadzībām: *Gas Storage Market Failures* (Gāzes uzglabāšanas tirgus trūkumi), *Pöyry*, 2017. gada septembris, un *Value of the gas storage infrastructure for the electricity system* (Gāzes uzglabāšanas infrastruktūras vērtība elektroenerģijas sistēmas vajadzībām), *Artelys*, 2019. gada oktobris.

([75]) Pētījums veikts *Gas Infrastructure Europe* (GIE) vajadzībām: *Measures for a sustainable gas storage market* (Pasākumi ilgtspējīgam gāzes uzglabāšanas tirgum), *FTI-CL Energy*, 2018. gada oktobris.

([76]) *UPRIGAZ* apvieno uzņēmumus, kas darbojas visā gāzes ķēdē vai kādā tās daļā: *Dalkia France, Eni, ENGIE, Equinor, ENGIE Cofely, Naturgy, Total Energie Gaz, Teréga, Total Gaz Électricité Holdings France*.

(235) Pasākuma kvalificēšana par valsts atbalstu nozīmē, ka kumulatīvi ir izpildīti šādi nosacījumi: a) pasākumam jābūt attiecināmam uz valsti un finansētam no valsts līdzekļiem; b) pasākums rada selektīvas priekšrocības, kas var dot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai; c) pasākumam jārada vai jāpastāv draudiem, ka tas var radīt konkurences izkropļojumus, un tas var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm.

6.1.1. *Valsts līdzekļi un attiecināmība*

(236) Lai pasākumus varētu kvalificēt kā valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, tiem, no vienas puses, jābūt tieši vai netieši piešķirtiem no valsts līdzekļiem un, no otras puses, attiecināmiem uz valsti ([77]).

(237) Pirmkārt, attiecībā uz nosacījumu par pasākuma attiecināmību ir jāpārbauda, vai ir jāuzskata, ka valsts iestādes ir bijušas iesaistītas šā pasākuma pieņemšanā ([78]).

(238) Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka regulatīvais mehānisms tika izveidots ar likumu, kas pieņemts 2017. gadā un ([79]) kura piemērošanas joma ir noteikta dekrētā ([80]) un kura saturu nosaka neatkarīgas administratīvas iestādes *CRE* apspriedes atbilstoši kompetencei, kas tai piešķirta ar likumu (sk. 15.–17. apsvērumu). *CRE* jo īpaši nosaka kritiskās infrastruktūras jaudas izsoles kārtību, nosaka uzglabāšanas operatoru atļautos ieņēmumus un nosaka metodiku uzglabāšanas termiņa aprēķināšanai *ATRT* tarifos. Tāpēc ir jāuzskata, ka regulatīvais mehānisms ir attiecināms uz valsti.

(239) Otrkārt, attiecībā uz nosacījumu par tiešu vai netiešu finansēšanu no valsts līdzekļiem no Tiesas judikatūras izriet, ka visos gadījumos nav nepieciešams noteikt tiešu valsts finansējumu, lai vienam vai vairākiem uzņēmumiem piešķirto priekšrocību varētu uzskatīt par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē ([81]).

(240) It īpaši Tiesa ir nolēmusi, ka līdzekļi, kas tiek finansēti no valsts tiesību aktos noteiktajām obligātajām iemaksām un kas tiek pārvaldīti un sadalīti saskaņā ar šiem tiesību aktiem, var tikt uzskatīti par valsts līdzekļiem LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, pat ja tos pārvalda no valsts iestādes nošķirti subjekti ([82]). Tam, vai šie subjekti ir publisko tiesību vai privāto tiesību subjekti, pašam par sevi nav izšķirošas nozīmes ([83]). Šajā ziņā izšķiroša nozīme ir apstāklim, ka valsts ir pilnvarojusi šādus subjektus pārvaldīt valsts līdzekļus, nevis tikai tām ir pienākums veikt pirkumus no saviem finanšu līdzekļiem ([84]). Spriedumā lietā *ENEA S.A.* Tiesa nolēma, ka pasākums netika piešķirts no valsts līdzekļiem, jo papildu izmaksas, kas izriet no šā pasākuma, nevar tikt pilnībā pārnestas uz galalietotājiem ([85]). Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka šo iemaksu aprēķināšanas kārtību var precīzi noteikt ar regulējumu vai lēmumu, ko pieņēmusi tāda valsts iestāde kā valsts regulatīvā iestāde, tomēr neizslēdzot "valsts tiesību aktos noteikto obligāto iemaksu" kvalifikāciju ([86]).

([77]) 2002. gada 16. maija spriedums lietā C-482/99 Francija/Komisija, EU:C:2002:294, 24. punkts; 2013. gada 30. maija spriedums lietā C 677/11 *Doux Élevage et Coopérative agricole UKL-ARREE*, EU:C:2013:348, 27. punkts; 2013. gada 19. decembra spriedums lietā C 262/12 *Association Vent De Colère! e.a.*, EU:C:2013:851, 16. punkts.

([78]) 2013. gada 19. decembra spriedums lietā C 262/12 *Association Vent De Colère! e.a.*, EU:C:2013:851, 17. punkts un tajā minētā judikatūra.

([79]) 2017. gada 30. decembra Likums Nr. 2017-1839, ar ko izbeidz ogļūdeņražu izpēti un izmantošanu un paredz dažādus noteikumus enerģētikas un vides jomā.

([80]) Dekrēts Nr. 2020-456 par *PPE*.

([81]) 2002. gada 16. maija spriedums lietā C-482/99 Francija/Komisija, EU:C:2002:294, 36. punkts; 2013. gada 30. maija spriedums lietā C-677/11 *Doux Élevage un Coopérative agricole UKL-ARREE* EU:C:2013:348, 34. punkts; 2019. gada 28. marta spriedums lietā C 405/16 P Vācija/Komisija, EU:C:2019:268, 55. punkts, un 2019. gada 20. septembra spriedums lietā T-217/17 *FVE Holýšov I e.a.*/Komisija, EU:T:2019:633, 105. punkts.

([82]) 1974. gada 2. jūlija spriedums lietā 173/73 Itālija/Komisija, EU:C:1974:71, 35. punkts; 2013. gada 19. decembra spriedums lietā C 262/12 *Association Vent De Colère! e.a.*, EU:C:2013:851, 25. punkts, 2019. gada 28. marta spriedums lietā C 405/16 P Vācija/Komisija, EU:C:2019:268, 58. punkts, 2019. gada 20. septembra spriedums lietā, T-217/17 *FVE Holýšov I e.a.*/Komisija, EU:T:2019:633, 107. punkts.

([83]) 2019. gada 20. septembra spriedums lietā, T-217/17 *FVE Holýšov I e.a*/Komisija, EU:T:2019:633, 126. punkts.

([84]) 2019. gada 28. marta spriedums lietā C 405/16 P Vācija/Komisija, EU:C:2019:268, 59. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2019. gada 20. septembra spriedums lietā *FVE Holýšov I* u. c./Komisija, EU:T:2019:633, 108. punkts.

([85]) 2017. gada 13. septembra spriedums lietā C-329/15 *ENEA*, EU:C:2017:671, 30. punkts.

([86]) 2019. gada 15. maija spriedums lietā C –706/17 *Achema e.a.*, EU:C:2019:407, 66. punkts.

(241) Lietas *Essent Netwerk Noord* ([87]) spriedumā aplūkotais pasākums tika kvalificēts kā nodoklis un tādējādi pasākums, kas ietver valsts līdzekļus, jo valsts noteica elektroenerģijas pircējiem cenas piemaksu, pamatojoties uz transportēto kilovatstundu skaita objektīvu kritēriju ([88]). Šajā ziņā Tiesa precizēja, ka nodokļa maksātāja statusam nav nozīmes, ciktāl maksājums attiecas uz preci vai darbību, kas ir nepieciešama saistībā ar preci ([89]).

(242) Turklāt lietas *EEG 2012* ([90]) spriedumā Tiesa precizēja, ka nepietiek ar to, ka finansiālā sloga iekasēšana piegādātājiem būtu fakultatīva un tiktu nodota galapatērētājam tikai "praksē", lai konstatētu valsts līdzekļus.

(243) Šajā gadījumā, pirmkārt, uzglabāšanas operatoru izmaksu segšana ietilpst regulatīvā mehānisma piemērošanas jomā, izmantojot pārvades tīkla izmantošanas tarifus, kas paredzēti Likumā par ogļūdeņražiem (sk. 17. un 104. apsvērumu). Saskaņā ar tiesību aktos noteikto jurisdikciju (sk. 17. apsvērumu) *CRE* ieviesa tarifu noteikumu *ATRT* tarifos, kas ir veltīts attiecīgā regulatīvā mehānisma finansēšanai (termiņglabāšana) (sk. 90. apsvērumu). Finansējums sedz arī PSO kompensācijas iekasēšanas un atmaksas izmaksas (sk. 105. apsvērumu).

(244) Saskaņā ar *CRE* 2018. gada 7. februāra lēmumu ([91]) visiem nosūtītājiem, kuriem ir piešķirta konstanta piegādes jauda vismaz vienam *PITD*, ir jāmaksā šis glabāšanas termiņš PSO, ar kuru tie ir noslēguši pārvades līgumu (sk. 99. apsvērumu). Uzglabāšanas termiņu katram ekspeditoram nosaka saskaņā ar *CRE* izveidoto metodoloģiju, pamatojoties uz tā nepārtraukto lietotāju un lietotāju, kuriem nav pieļaujami padeves pārtraukumi un kas pieslēgti publiskajiem dabasgāzes sadales tīkliem, ziemas modulāciju (sk. 21. apsvērumu). Pretēji ieinteresēto personu viedoklim no iepriekš minētā izriet, ka uzglabāšanai ir ekspeditoram likumā noteiktas obligātas iemaksas raksturs, nevis iespēja, kuras apmērs tiek aprēķināts atbilstoši objektīvajam kritērijam par klientu ziemas modulāciju, pamatojoties uz *CRE* noteikto metodoloģiju. Šīs iemaksas aprēķina, lai segtu visas PSO izmaksas, kas saistītas ar šo pakalpojumu.

(245) Šo analīzi apstiprina fakts, ka uzglabāšanas termiņš, ko apmaksā ekspeditori, ir jāpārnes uz patērētājiem saskaņā ar regulētajiem dabasgāzes pārdošanas tarifiem (sk. 98.–101. apsvērumu).

(246) Otrkārt, saskaņā ar Likumu par ogļūdeņražiem PSO maksā uzglabāšanas operatoriem, uz kuriem attiecas regulatīvais mehānisms, daļu no summām, kas iekasētas saskaņā ar *ATRT* tarifiem atbilstoši *CRE* – valsts iestādes – noteiktajām procedūrām. Šajā ziņā *CRE* nosaka šīs daļas summu un iekasēšanas un atmaksas pakalpojuma izmaksas (sk. 90. apsvērumu). Piemēram, PSO ir iecelti un ar likumu pilnvaroti iekasēt un atdot līdzekļus no termiņglabāšanas regulētajiem uzglabāšanas operatoriem. Šie līdzekļi PSO nav brīvi pieejami, jo tiem nav rīcības brīvības attiecībā uz šo fondu noteikšanu un galamērķi, uz kuriem attiecas obligātā pārdale un kuru apjomu nosaka *CRE*.

(247) Līdz ar to *ATRT* tarifu termiņglabāšana, kas nodrošina finansējumu regulatīvajam mehānismam, ir obligāta iemaksa, kas ar likumu noteikta gan ekspeditoriem, gan patērētājiem kā regulētie tarifi, ko kontrolē *CRE*. Turklāt termiņglabāšanas līdzekļus pārvalda un sadala PSO. Tāpēc Komisija uzskata, ka pasākums ir piešķirts no valsts līdzekļiem.

6.1.2. *Selektīvas priekšrocības*

(248) Attiecībā uz priekšrocības esību saskaņā ar pastāvīgo judikatūru par valsts atbalstu uzskata pasākumus, kas jebkādā formā var dot priekšroku uzņēmumiem tieši vai netieši vai radīt ekonomisku priekšrocību, ko saņēmējs uzņēmums nebūtu guvis parastos tirgus apstākļos ([92]).

([87]) 2008. gada 17. jūlija spriedums lietā C-206/06 Essent Netwerk Noord BV, EU:C:2008:413.
([88]) 2008. gada 17. jūlija spriedums lietā C-206/06 *Essent Netwerk Noord BV*, EU:C:2008:413, 47. un 66. punkts.
([89]) 2008. gada 17. jūlija spriedums lietā C 206/06 *Essent Netwerk Noord BV*, EU:C:2008:413, 49. punkts.
([90]) 2019. gada 28. marta spriedums lietā C-405/16 P Vācija/Komisija, EU:C:2019:268.
([91]) 2018. gada 7. februāra Rezolūcija Nr. 2018-022 par *GRTgaz* un *TIGF* dabasgāzes pārvades tīklu izmantošanas tarifa izmaiņām 2018. gada 1. aprīlī.
([92]) 2008. gada 17. jūlija spriedums lietā C-206/06 *Essent Netwerk Noord e.a.*, EU:C:2008:413, 79. punkts, 2017. gada 27. jūnija spriedums lietā C-74/16 *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, EU:C:2019:407, 65. punkts un 2019. gada 15. maija spriedums lietā C 706/17 *Achema e.a.*, EU:C:2019:407, 74. punkts.

(249) Šajā gadījumā regulatīvais mehānisms ļauj regulētiem uzglabāšanas operatoriem gūt labumu no garantētiem ienākumiem, proti, no *CRE* noteiktajiem "atļautajiem ienākumiem", lai nodrošinātu, ka to izmaksas tiek segtas, ciktāl tās atbilst "efektīva operatora" izmaksām un parastai peļņai no ieguldītā kapitāla (sk. iepriekš 21. apsvērumu). Šos atļautos ienākumus nodrošina ar ieņēmumiem, ko operatori saņem tieši, un, ja šādi ieņēmumi ir mazāki par atļautajiem ienākumiem, ar uzglabāšanas kompensāciju, ko maksā PSO. Tādējādi regulētie uzglabāšanas operatori, kuru iespējamie zaudējumi tiktu kompensēti, vairs nav pakļauti nenoteiktībai, kas raksturīga normāliem tirgus apstākļiem. Tāpēc pretēji ieinteresēto personu izvirzītajiem argumentiem Komisija uzskata, ka būtiskas uzglabāšanas infrastruktūras operatoriem ir ekonomiska priekšrocība.

(250) Attiecībā uz priekšrocības selektivitāti Tiesa ir nospriedusi, ka, lai izvērtētu šo nosacījumu, ir jānosaka, vai attiecīgajā tiesiskajā režīmā attiecīgais valsts pasākums var dot priekšroku "konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai" salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri, ņemot vērā šīs sistēmas mērķi, atrodas salīdzināmā faktiskā un juridiskā situācijā un kuriem tādējādi tiek piemērota atšķirīga attieksme ([93]).

(251) Šajā gadījumā regulatīvais mehānisms attiecas tikai uz pazemes dabasgāzes krātuves infrastruktūru, kas tiek uzskatīta par nepieciešamu, lai nodrošinātu piegādes drošību Francijas teritorijā vidējā termiņā un ilgtermiņā. Šādas būtiskas infrastruktūras izsmeļošs saraksts ir noteikts dekrētā (sk. 19. apsvērumu).

(252) Attiecībā uz 2018.–2019. gada ziemu minētajā sarakstā kā pārejas pasākums bija iekļautas visas uzglabāšanas iekārtas Francijas teritorijā (sk. 16. apsvērumu). Pašreizējā tiesību akta redakcijā būtiska uzglabāšanas infrastruktūra 2019.–2023. gadam atbilst visai Francijas teritorijā ekspluatācijā esošajai uzglabāšanas infrastruktūrai, tādējādi izslēdzot trīs rezerves infrastruktūras objektus un divus dabasgāzes uzglabāšanas projektus (sk. 49. un 50. apsvērumu). Pašreizējais *PPE* arī paredz, ka nākamajā *PPE* pārskatīšanā tiks samazināts būtiskās infrastruktūras saraksts (sk. 52. apsvērumu).

(253) Tādējādi rezerves dabasgāzes uzglabāšanas objekti ir izslēgti no regulatīvā mehānisma piemērošanas jomas. Turklāt Francija sagaida, ka teritorijas, kas pašlaik darbojas, nākotnē tiks izslēgtas saistībā ar *PPE* paredzēto dabasgāzes patēriņa samazinājumu. Turklāt izņēmums ir arī uzglabāšanas operatori no citām dalībvalstīm, jo īpaši kaimiņu dalībvalstīm. Turklāt nav iekļauti citu elastības instrumentu operatori, kas arī palīdz nodrošināt piegādes drošību, piemēram, metāna termināļu operatori vai starpsavienojumu operatori.

(254) Tāpēc, pat ja selektīvās priekšrocības esība tiktu analizēta valsts līmenī un attiektos tikai uz dabasgāzes uzglabāšanas infrastruktūru, un pretēji ieinteresēto personu paustajiem viedokļiem, Komisija uzskata, ka attiecīgais pasākums radītu selektīvu priekšrocību, jo šī priekšrocība ir paredzēta būtiskas uzglabāšanas infrastruktūras operatoriem, kas iekļauti pašreizējā *PPE* sarakstā.

(255) Līdz ar to attiecīgais pasākums var dot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri, ņemot vērā šīs sistēmas mērķi, atrodas salīdzināmā faktiskā un juridiskā situācijā.

6.1.3. *Ietekme uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm*

(256) Attiecībā uz iespējamo ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm saskaņā ar Tiesas judikatūru tas, ka tāda ekonomikas nozare kā dabasgāzes nozare ir liberalizēta Savienības līmenī, var raksturot atbalsta faktisko vai iespējamo ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm ([94]).

([93]) 2015. gada 14. janvāra spriedums lietā C-518/13 *Eventech*, EU:C:2015:9, 53.–55. punkts, un 2016. gada 21. decembra spriedums lietās C-20/15 P un C-21/15 P Komisija/*World Duty Free Group e.a.*, EU:C:2016:981, 54. punkts.

([94]) 2015. gada 5. marta spriedums lietā C-667/13 *Banco Privado Português un Massa Insolvente do Banco Privado Português*, EU:C:2015:151, 51. punkts, 2017. gada 18. maija spriedums lietā C-150/16 *Fondul Proprietatea*, EU:C:2017:388, 34. punkts, un 2019. gada 15. maija spriedums lietā C-706/17 *Achema e.a.*, EU:C:2019:407, 94. punkts.

(257) Šajā gadījumā, ieviešot regulatīvo mehānismu, būtisku uzglabāšanas iekārtu operatori Francijā gūs priekšrocības salīdzinājumā ar saviem konkurentiem. Tas vispirms attiecas uz uzglabāšanas operatoriem no citām dalībvalstīm, pat ņemot vērā, ka tirgus ir reģionāls, kā daži to apgalvo. Ieinteresēto personu iesniegtā informācija neļauj Komisijai izslēgt pasākuma ietekmi uz dabasgāzes uzglabāšanu kaimiņvalstīs, jo īpaši Beļģijā, kur nav garantētas atlīdzības par dabasgāzes uzglabāšanu.

(258) Komisija nevar arī izslēgt ietekmi uz citu elastības instrumentu operatoriem, piemēram, metāna termināļu operatoriem un starpsavienojumu operatoriem. Faktiski, pat ja tās darbojas, pamatojoties arī uz atļautiem ienākumiem, kā norādījušas ieinteresētās personas, to ienākumus valsts nepapildina tādā pašā veidā.

(259) Tā kā dabasgāzes tirgus ir liberalizēts Savienības līmenī, jebkuras priekšrocības, kas piešķirtas kādam šīs nozares uzņēmumam, var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tāpēc Komisija uzskata, ka pasākums var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(260) Šajā lietā attiecīgā pasākuma mērķis ir garantēt noteiktus ienākumus būtiskas uzglabāšanas infrastruktūras operatoriem. Komisija uzskata, ka šis pasākums varētu izkropļot konkurenci.

6.1.4. *Secinājums par attiecīgā pasākuma kvalificēšanu par valsts atbalstu*

(261) Komisija 234.–260. apsvērumā izklāstīto iemeslu dēļ uzskata, ka attiecīgais pasākums ir valsts atbalsts LESD 107. panta nozīmē.

6.2. **Valsts atbalsta prettiesiskums**

(262) Ar uzglabāšanas operatoru atļauto ieņēmumu noteikšanu no 2018. gada 1. janvāra, ar izsoļu organizēšanu un uzglabāšanas termiņa ieviešanu *ATRT* tarifos no 2018. gada 1. aprīļa Francijas iestādes īstenoja regulatīvu mehānismu, kas ir valsts atbalsts.

(263) Francijas iestādes nepaziņoja Komisijai par šo pasākumu pirms datuma, kad tās sāka to īstenot. Šādi rīkojoties, Francija ir pārkāpusi LESD 108. panta 3. punktu. Līdz ar to Komisija uzskata, ka attiecīgais pasākums ir īstenots nelikumīgi.

6.3. **Valsts atbalsta saderība ar iekšējo tirgu**

6.3.1. *Juridiskais pamats attiecīgā pasākuma saderības novērtēšanai*

(264) Francijas ieviestā dabasgāzes uzglabāšanas infrastruktūras regulēšanas mehānisma mērķis ir veicināt dabasgāzes uzglabāšanas saimnieciskās darbības attīstību, lai nodrošinātu dabasgāzes piegādes drošību vidējā termiņā un ilgtermiņā.

(265) Komisija norāda, ka šī ir pirmā reize, kad tiek novērtēta dabasgāzes uzglabāšanas regulējuma mehānisma saderība ar iekšējo tirgu.

(266) Šāda veida pasākumi nav paredzēti ne Pamatnostādnēs par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai ([95]), ne kādās citās Komisijas pamatnostādnēs.

(267) Regulatīvā mehānisma saderība ar iekšējo tirgu būtu jāizvērtē, ņemot vērā LESD noteikumus un jo īpaši LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, kurā noteikts, ka atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību attīstību, var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm.

([95]) Komisijas paziņojums – Pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai un enerģētikai 2014.–2020. gadam (OV C 200, 28.6.2014., 1. lpp.).

(268) Tādējādi, lai atbalstu atzītu par saderīgu, tam, pirmkārt, ir jābūt vērstam uz noteiktu saimniecisko darbību vai noteiktu tautsaimniecības jomu attīstību un, otrkārt, tam nedrīkst būt tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm ([96]).

(269) Saskaņā ar pirmo nosacījumu Komisija pārbauda, vai atbalsta shēmas mērķis ir atvieglot noteiktu saimniecisko darbību attīstību. Saskaņā ar otro nosacījumu Komisija samēro ierosinātā atbalsta pozitīvo ietekmi uz to darbību attīstību, kuru uzturēšanai ir paredzēts atbalsts, un negatīvo ietekmi, kāda šim atbalstam var būt uz iekšējo tirgu, attiecībā uz konkurences izkropļojumiem un negatīvo ietekmi uz tirdzniecību, ko rada atbalsts.

6.3.2. *Saimnieciskās darbības attīstības veicināšana*

6.3.2.1. Saimnieciskās darbības attīstība

(270) Saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, lai atbalstu varētu uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu, tam jāveicina konkrētu saimniecisko darbību attīstība ([97]). Tam ir jābūt stimulējošai ietekmei uz attiecīgo uzņēmumu vai uzņēmumiem, mainot savu rīcību tā, lai veicinātu tādas saimnieciskās darbības attīstību, kas bez atbalsta nenotiktu vai notiktu ierobežotā vai atšķirīgā veidā. Atbalstu nedrīkst izmantot, lai subsidētu saimnieciskās darbības izmaksas, kas uzņēmumam būtu radušās jebkurā gadījumā, vai lai kompensētu parastu komerciālu risku, kas raksturīgs saimnieciskajai darbībai.

(271) Šajā gadījumā ar atbalstu attīstītā saimnieciskā darbība ir dabasgāzes uzglabāšana Francijā.

(272) Regulatīvā mehānisma mērķis ir mainīt dabasgāzes uzglabāšanas operatoru saimniecisko rīcību. Francijas iestādes norādīja, ka, ja Francija nebūtu ieviesusi regulatīvo mehānismu un būtu atcēlusi iepriekšējo uzglabāšanas pienākumu sistēmu, uzglabāšanas operatoru iekasētā cena būtu ļoti tuva dabasgāzes pārdošanas cenu starpībai (*spread*). Kopš 2009. gada starpība (*spreads*) samazinās. Tādējādi pirms reformas īstenošanas iekasētās cenas vairs neļāva uzglabāšanas operatoriem segt savas izmaksas. Pēc dabasgāzes uzglabāšanas rentabilitātes pasliktināšanās Francijā 2014. un 2015. gadā rezervē nonāca trīs dabasgāzes uzglabāšanas objekti (sk. 10. apsvērumu). Pēc tam Francija konstatēja reālu risku, ka operatori varētu vēl vairāk samazināt tirgū piedāvāto uzglabāšanas jaudu un iekļaut rezervē papildu uzglabāšanas vietas.

(273) Komisija arī norāda, ka uzglabāšanas vietu noslodzes līmenis ir samazinājies. Faktiski 2017.–2018. gadā uzglabāšanas jaudas abonēšanas līmenis bija tikai 63 % apmērā. Tādējādi, samazinoties abonēšanas līmenim, operatoriem vēl vairāk samazinājās ieņēmumi.

(274) Reformas rezultātā 2018.–2019. gada un 2019.–2020. gada periodā abonēšanas rādītāji pieauga līdz novērotajam uzglabāšanas jaudas abonēšanas līmenim 93 % apmērā.

(275) Hipotētiskajā scenārijā, ja netiktu ieviests regulatīvais mehānisms, pastāvētu risks būtiski samazināt dabasgāzes uzglabāšanas saimnieciskās darbības attīstību Francijā. Tādējādi kopš reformas īstenošanas atļautie ienākumi un uzglabāšanas operatoru pienākums darīt savu uzglabāšanas jaudu pieejamu izsolēs ir veicinājuši uzglabāšanas operatoru saimnieciskās darbības attīstību.

(276) Tāpēc Komisija uzskata, ka regulatīvais mehānisms veicina dabasgāzes uzglabāšanas saimnieciskās darbības attīstību Francijā.

6.3.2.2. Atbalsta shēmas atbilstība citiem Savienības tiesību aktu noteikumiem

(277) Komisija norāda, ka attiecīgais pasākums un attīstītā saimnieciskā darbība atbilst Savienības tiesību aktu noteikumiem.

([96]) 2020. gada 22. septembra spriedums lietā C-594/18 P Austrija/Komisija (*Hinkley Point C*), EU:C:2020:742, 19. punkts.

([97]) Kā tas apstiprināts nesenajā Tiesas 2020. gada 22. septembra spriedumā Austrija/Komisija, EU:C:2020:742.

(278) Enerģētikas jomā jebkuram nodoklim, kura mērķis ir finansēt valsts atbalsta pasākumu, jo īpaši ir jāatbilst LESD 30. un 110. pantam. Šajā gadījumā glabāšanas termiņš ir cieši saistīts ar uzglabāšanas operatoriem piešķirto atbalstu (sk. 246. apsvērumu). Tomēr ar LESD var aizliegt maksājumu, kas tiek uzlikts vietējiem un importētiem produktiem, pamatojoties uz identiskiem kritērijiem, ja šādu nodokļu ieņēmumu mērķis ir veicināt darbības, kas konkrēti dod labumu ar nodokli apliekamiem vietējiem produktiem.

(279) Šajā lietā, pirmkārt, par uzglabāšanas termiņu maksā ekspeditori, kas izmanto dabasgāzes pārvades tīklu, no kura gandrīz viss tiek importēts, neatkarīgi no tā, vai ekspeditori ir vai nav no Francijas (sk. 98.–100. apsvērumu). No otras puses, atbalsta saņēmēji ir dabasgāzes uzglabāšanas infrastruktūras operatori. Francijas un ārvalstu ekspeditoriem ir nediskriminējoša piekļuve dabasgāzes uzglabāšanas operatoru organizētām izsolēm (sk. 20. apsvērumu). Līdz ar to tā nav situācija, kurā aplikšana ar nodokli īpaši dod labumu vietējiem produktiem, kas apliekami ar nodokli. Tādējādi ir ievērots LESD 30. un 110. pants.

(280) Turklāt, kā aprakstīts 12. apsvērumā, Direktīvas 2009/73/EK 33. pantā ir skaidri paredzēta iespēja dalībvalstij īstenot uzglabāšanas infrastruktūras regulējumu. Dabasgāzes uzglabāšana ir arī daļa no pasākumiem, ko dalībvalstis var ieviest, lai nodrošinātu no Regulas (ES) 2017/1938 izrietošo pienākumu izpildi saskaņā ar minētajā regulā paredzētajiem nosacījumiem, jo īpaši pienākumu nodrošināt piegādes drošību valsts patērētājiem, ņemot vērā dabasgāzes iekšējā tirgus pareizu un nepārtrauktu darbību.

6.3.2.3. Secinājums par ieguldījumu saimnieciskās darbības attīstībā

(281) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka attiecīgais pasākums veicina dabasgāzes uzglabāšanas saimnieciskās darbības attīstību Francijā saskaņā ar citiem Eiropas tiesību aktu noteikumiem.

6.4. **Atbalsta negatīvā ietekme neietekmē tirdzniecības apstākļus tādā mērā, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm**

(282) Komisija novērtē, vai atbalsta negatīvā ietekme nelabvēlīgi neietekmē tirdzniecības apstākļus tādā mērā, kas būtu pretrunā kopīgām interesēm. Vispirms Komisija precizē atbalsta pozitīvo ietekmi, ņemot vērā arī kopējās intereses, un otrajā posmā novērtē atbalsta negatīvās ietekmes uz tirdzniecību ierobežošanas elementus, proti, atbalsta nepieciešamību, piemērotību, samērīgumu un pārredzamību. Ņemot vērā šo analīzi, Komisija pirms atbalsta pozitīvās un negatīvās ietekmes uz iekšējo tirgu līdzsvarošanas nosaka atlikušo ietekmi uz tirdzniecību.

6.4.1. *Atbalsta pozitīvā ietekme*

(283) Kā norādīts 270.–276. apsvērumā, atbalsta shēmai ir pozitīva ietekme uz dabasgāzes uzglabāšanas saimnieciskās darbības attīstību Francijā.

(284) Turklāt Komisija norāda, ka dabasgāzes uzglabāšanas saimnieciskās darbības attīstībai ir pozitīva ietekme uz dabasgāzes piegādes drošību Francijā vidējā termiņā un ilgtermiņā. Uzglabāšana ir nepieciešama, lai nodrošinātu tīkla jaudu, kas atbilst pieprasījumam aukstuma maksimuma laikā, un pārvades pakalpojumu sniegšanai pārvades tīklā pārslodzes gadījumā.

(285) Attiecībā uz aukstuma maksimumiem Francija ir veikusi dabasgāzes pieprasījuma un dabasgāzes piegādes jaudas simulāciju vidējā termiņā un ilgtermiņā. Tādējādi tika prognozēts pieprasījums pēc dabasgāzes aukstuma maksimumā no 1 līdz 30 dienām, kas Francijā ir novērojams reizi 50 gados (sk. 25. apsvērumu). Francijas iestādes ir ņēmušas vērā vairākus pieņēmumus par dabasgāzes patēriņa attīstību nākamajos desmit gados. Visbeidzot, tās pieņēma, ka 2018.–2028. gada periodā patēriņš samazināsies par 2 % (sk. 26. apsvērumu). Tās arī aplēsa pārtraucamības pasākumu ietekmi, kas vēl nav īstenoti (sk. 28. apsvērumu).

(286) Attiecībā uz piegādi Francijas iestādes ņēma vērā dažādu dabasgāzes avotu pieejamības parametrus. Jo īpaši tās pieņēma, ka 100 % tiks izmantota esošo starpsavienojumu konstantā jauda, kā arī SDG piegāde no metāna termināļiem ar 10 dienu piegādes laiku jaunām kravām (sk. 33.–38. apsvērumu).

(287) Šī metodoloģija šķiet atbilstoša vēsturiskajiem datiem un pieejamības prognozēm veiktās analīzes laikā.

(288) Francijas iestāžu aplēses liecina, ka vajadzība pēc dabasgāzes uzglabāšanas no vienas puses pieaug līdz izsūknēšanas ātrumam 2 376 GWh dienā, lai uzpildītu 45 % no lietderīgā tilpuma, lai pārvarētu aukstuma maksimuma periodus laikposmā no 2019. līdz 2025. gadam.

(289) Tomēr, kā minēts 10. apsvērumā, kopš 2009. gada novērotais starpību (*spreads*) samazinājums ir novedis pie uzglabāšanas jaudas abonēšanas līmeņa samazināšanās zem līmeņa, kas nepieciešams, lai nodrošinātu piegādes drošību, kā arī triju glabātuvju nonākšanai rezervē, pat ja piegādātājiem ir pienākums uzglabāt dabasgāzi.

(290) Līdz ar to šķiet, ka gāzes uzglabāšanas tirgus darbība parastos apstākļos neļauj nodrošināt uzglabāšanas infrastruktūras uzturēšanu, kas tiek uzskatīta par nepieciešamu, lai nodrošinātu Francijas pieprasīto piegādes drošības līmeni. Tādējādi atbalsta shēmas mērķis ir arī veicināt dabasgāzes uzglabāšanas darbības attīstību Francijā, kas netiktu nodrošināts ar tirgus darbību parastos apstākļos.

6.4.2. *Atbalsta shēmas negatīvā ietekme uz iekšējā tirgus ierobežošanu*

(291) Lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija konstatēja, ka Francijas iestāžu ieviestā atbalsta shēma varētu ietekmēt šādus tirgus: i) dabasgāzes piegādātāji Francijā un citās dalībvalstīs, ii) no vienas puses – dabasgāzes uzglabāšanas operatori un SDG operatori un starpsavienojumu operatori un iii) dabasgāzes uzglabāšanas operatori Francijā un citās dalībvalstīs.

(292) Komisija novērtē faktorus, kas var palīdzēt ierobežot attiecīgā pasākuma negatīvo ietekmi, proti, minētā mehānisma nepieciešamību, piemērotību un samērīgumu, kā arī tā pārredzamību.

a) Par atbalsta shēmas nepieciešamību

Komisija uzskata, ka valsts iejaukšanās ir nepieciešama, ja konkrētā situācijā šāda iejaukšanās var sniegt būtisku uzlabojumu, ko tirgus darbība parastos apstākļos vien neradītu, piemēram, novēršot skaidri definētu tirgus nepilnību.

(293) Kā minēts 10. apsvērumā, kopš 2009. gada starpības (*spreads*) ir samazinājušās, un uzglabāšanas operatori vairs nespēja segt savas izmaksas. Pastāvēja risks, ka dabasgāzes uzglabāšanas saimnieciskā darbība Francijā, visticamāk, ievērojami samazinātos. *A contrario*, kopš reformas īstenošanas dabasgāzes uzglabāšanas apjoms Francijā ir palielinājies.

(294) Tāpēc Komisija secina, ka reforma bija nepieciešama, lai veicinātu dabasgāzes uzglabāšanas attīstību Francijā.

b) Atbalsta shēmas piemērotība

(295) Atbalsts ir piemērots politikas instruments, lai veicinātu saimniecisko darbību, ja tādu pašu rezultātu nav iespējams sasniegt ar citiem konkurenci mazāk kropļojošiem politikas instrumentiem.

(296) Francija bija paredzējusi vairākus alternatīvus instrumentus, bet tie neatvieglotu dabasgāzes uzglabāšanas saimnieciskās darbības attīstību Francijā tādā pašā veidā un negarantētu tādu pašu piegādes drošības līmeni turpmāk minēto iemeslu dēļ.

(297) Pirmkārt, piegādātājam uzliktā iepriekšējā uzglabāšanas pienākuma režīma saglabāšana nebūtu nodrošinājusi piegādes drošību. Tā kā starpības (*spread*) bija kļuvušas ievērojami mazākas par uzglabāšanas jaudas izmaksām, piegādātāju stimuli rezervēt jaudu ievērojami samazinājās, kā rezultātā trīs glabātavas tika atstātas rezervē. Citu glabātavu atstāšana rezervē būtu bijusi problemātiska, jo uzglabāšanas nepieciešamības novērtējums parādīja, ka visas iekārtas ir nepieciešamas, lai nodrošinātu piegādes drošību ilgstoša aukstuma perioda gadījumā. Turklāt uzglabāšanas saistību sistēmas kopējās uzglabāšanas izmaksas bija augstākas ([5–8 EUR/MWh 2016. un 2017. gadā]) nekā saskaņā ar regulatīvo mehānismu (5,6 EUR/MWh pēc reformas).

(298) Otrkārt, gāzes tīkla un starpsavienojumu stiprināšana arī nebūtu uzticama alternatīva šo pasākumu augsto izmaksu dēļ salīdzinājumā ar esošās uzglabāšanas infrastruktūras izmantošanu. Jebkurā gadījumā šāda veida investīcijas nenovērstu iespējamo dabasgāzes trūkumu aukstuma maksimuma gadījumā un vidējā termiņā nebūtu pieejamas.

(299) Tāpat no Francijas sniegtās informācijas izriet, ka SDG izmantošanas palielināšana nešķiet ticama alternatīva piegādes drošības nodrošināšanai. Pašreizējie sašķidrināšanas termināļi faktiski darbojas līmenī, kas ir tuvu maksimālajai jaudai, lai atgūtu ievērojamās investīciju izmaksas. Turklāt gandrīz uz visām SDG kravām attiecas ilgtermiņa līgumi šo projektu kapitāla intensitātes dēļ, un tāpēc tās jau pārdod pirms to ražošanas. No otras puses, zemākas izmaksas dabasgāzes uzglabāšanai gāzveidā izskaidro SDG uzglabāšanas zemo attīstību visā pasaulē. Tādējādi īstermiņā pieejamais SDG daudzums ir neliels.

(300) Treškārt, Francija paskaidroja, ka tikai administratīva sankciju sistēma, kas tiktu piemērota piegādātājiem par dabasgāzes nepiegādāšanu galapatērētājiem, arī nevar tikt uzskatīta par apmierinošu alternatīvu. Šāda sistēma patiešām rada īstenojamības problēmu, jo Eiropas gāzes tirgu līdzsvarošanu veic katru dienu. Sistēmas operatora īstenotie slodzes samazināšanas pasākumi gadījumā, ja tīklā būtiski samazinātos spiediens, izraisītu turpmāku dabasgāzes tirdzniecību, kas ārkārtīgi apgrūtinātu sākotnēji saistības nepildījušā piegādātāja identificēšanu. Tāpat klienti, kuriem tiek samazināta slodzes, ne vienmēr ir piegādātāja, kas nepilda saistības, klienti. Šajā kontekstā Francija apgalvo, ka priekšroka dodama *ex ante* pasākumiem, nevis *ex post* sankcijām.

(301) Ceturtkārt, tas pats attiecas uz slodzes samazināšanas vai pārtraukšanas mehānismiem. Francijas iestādes uzskata, ka slodzes samazināšana ir pēdējais līdzeklis piegādes krīzes gadījumā, nevis elastības mehānisms, kura efektivitāte ir atkarīga no tā, kā patērētājs ievēro tīkla operatora noteikto slodzes novadīšanas kārtību, jo nav iespējams attālināti veikt automātisku slodzes samazināšanu. Būtiskas uzglabāšanas infrastruktūras regulēšanas mehānisms ir izstrādāts, lai izvairītos no piegādes krīzēm, kuru dēļ nepieciešama slodzes samazināšana. Pārtraukšanas mehānismi, kas pievēršas augstas bīstamības un zemas varbūtības riskiem saistībā ar aukstuma maksimuma veidiem, reformas laikā joprojām bija definēšanas procesā un tika ņemti vērā, novērtējot dabasgāzes pieprasījumu. No otras puses, pārtraukšanas pasākumi netiktu pielāgoti tam, lai novērstu pārslogotības riskus, kam raksturīgs mazāks apdraudējums, bet lielāka varbūtība.

(302) Ņemot vērā šos faktorus, Komisija uzskata, ka regulatīvais mehānisms ir piemērots instruments, lai veicinātu dabasgāzes uzglabāšanas darbību attīstību un nodrošinātu piegādes drošību.

c) Atbalsta shēmas samērīgums

(303) Atbalstu uzskata par samērīgu, ja tā summa ir ierobežota līdz minimumam, kas nepieciešams, lai ierobežotu ietekmi uz iekšējo tirgu.

(304) Šajā gadījumā saskaņā ar regulatīvo mehānismu uzglabāšanas operatori gūst labumu no garantētiem ienākumiem. Lai novērtētu regulatīvā mehānisma samērīgumu, ir jānovērtē 59.–81. apsvērumā aprakstītās uzglabāšanas operatoru atļauto ienākumu aprēķināšanas metodes samērīgums.

(305) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija pauda šaubas par *CRE* neatkarīgo ekonomisko novērtējumu par RAB tirgus vērtību regulatīvā mehānisma īstenošanas laikā. Komisija uzskata, ka tas varētu likt apšaubīt atbalsta shēmas samērīgumu.

(306) Lai gan šis novērtējums galvenokārt balstās uz bruto uzskaites vērtību un aktīvu amortizāciju, Francija un saņēmēji ir spējuši pierādīt, ka *CRE* 2016. gada 31. decembrī veica pamatīgu sākotnējā RAB pārvērtēšanu. *CRE* faktiski pārbaudīja, vai operatoru pieprasītie amortizācijas periodi atbilst periodiem, kas norādīti to vēsturiskajos pārskatos, un standarta nozares datiem, ko var novērot citās valstīs. *CRE* jo īpaši apšaubīja bufergāzes amortizācijas periodu. Kā minēts 73. apsvērumā, *CRE* noraidīja pieprasījumu par 250 gadu amortizācijas periodu un bufergāzei izmantoja 75 gadu nolietojuma periodu. Savā analīzē *CRE* palīdzēja arī ārējie ekonomikas konsultanti, lai noteiktu sākotnējo RAB. Komisija norāda, ka pēc šīs analīzes *CRE* izvēlējās sākotnējo RAB trim operatoriem 4,8 miljardu EUR apmērā, kas ir par 13 % mazāk salīdzinājumā ar operatoru pieprasīto RAB (sk. 4. tabulu 77. apsvērumā).

(307) Komisija arī norāda, ka alternatīvu metožu piemērošana, piemēram, uzglabāšanas operatoru vērtība akcionāru kontos, vērtības, kas ņemtas vērā nesenajos darījumos, vai *PwC* pētījumā par *Terega* izmantotās diskontētās naudas plūsmas pieejas izmantošana, rada līdzīgas aktīvu vērtības (sk. 76., 129. un 160. apsvērumu).

(308) Turklāt vērtības, kas balstīta uz starpību (*spreads*), piemērošana neietver vērtību, ko dabasgāzes uzglabāšana rada sistēmai piegādes drošības ziņā. Tādējādi šis rādītājs nav pietiekami reprezentatīvs vidēja termiņa un ilgtermiņa attīstības tendencēm, lai tas būtu noderīgs kā rādītājs tādam regulatīvajam mehānismam kā šajā lietā aplūkotais, kura mērķis ir nodrošināt piegādes drošību vidējā termiņā un ilgtermiņā.

(309) Apsvērumos, ko Komisija saņēma procedūras gaitā, bija sīki izklāstīts, ka vēsturiskā operatoru ieņēmumu rekonstrukcija noteikti būtu nepilnīga, ja nebūtu pieejami dati, un tas būtu pretrunā vispārējiem tiesību principiem.

(310) Komisija arī norāda, ka uzglabāšanas tarifa mērķis ir kompensēt operatoru izmaksas, ciktāl šīs izmaksas atbilst "efektīvo operatoru" izmaksām. Lai to izdarītu, *CRE* pārskata operatoru pieprasīto kompensāciju katra tarifu perioda sākumā un katru gadu pārbauda operatoru paredzētos ieguldījumus (sk. 82. apsvērumu). Kompensācija ietver arī elementu, ar ko regulē gada maksas un ieņēmumus. Komisija norāda, ka attiecībā uz 2018.–2019. gadu *CRE* ir ņemtas vērā tikai izmaksas, kas atzītas par efektīvām, un ka kopš ATS 2 daudzas pozīcijas ir bijušas pakļautas stimulam kontrolēt izmaksas: stimuli pamatdarbības izmaksu un investīciju izdevumu kontrolei un pakalpojumu kvalitātes regulēšanai (sk. 60., 61., 65., 83., 84. un 85. apsvērumu).

(311) Visbeidzot, metodoloģija, ar ko nosaka dabasgāzes uzglabāšanas objektu *WACC* un uzcenojumu attiecībā pret *GRTgaz* atsauces likmi, ir atbilstoša.

(312) Tāpēc Komisija secina, ka *CRE* noteiktā atlīdzības metode un jo īpaši regulēto aktīvu novērtēšana rada samērīgu kompensāciju, lai ierobežotu atbalsta shēmas ietekmi uz iekšējo tirgu.

d) Atbalsta shēmas pārredzamība

(313) Komisija uzskata, ka 111. apsvērumā uzskaitītās Francijas saistības nodrošina atbalsta shēmas pārredzamību.

6.4.3. *Izvairīšanās no atbalsta shēmas negatīvās ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību*

(314) Komisija uzskata, ka atbalsta pasākums līdz minimumam samazina negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm, ja šī ietekme ir pietiekami ierobežota, lai pasākuma kopējais līdzsvars būtu pozitīvs.

(315) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija nevarēja izslēgt, ka mehānisms varētu radīt konkurences izkropļojumus, pārsniedzot minimālo negatīvo ietekmi, ko pamato atbalsta shēmas ieviešana starp i) dabasgāzes piegādātājiem Francijā un citās dalībvalstīs, ii) dabasgāzes uzglabāšanas operatoriem un SDG operatoriem no vienas puses un starpsavienojumu operatoriem no otras puses un iii) dabasgāzes uzglabāšanas operatoriem Francijā un citās dalībvalstīs.

(316) Šajā lietā, pirmkārt, attiecībā uz dabasgāzes piegādes tirgiem Komisija neuzskata, ka atbalsta shēma izkropļo konkurenci starp Francijas piegādātājiem un dabasgāzes piegādātājiem no citām dalībvalstīm, jo izsoles ir pieejamas visiem dabasgāzes piegādātājiem ar līdzīgiem nosacījumiem neatkarīgi no tā, vai tie atrodas Francijā vai citā dalībvalstī. Ieinteresēto personu piezīmes arī apstiprināja, ka vienam un tam pašam pārvades pakalpojumam tas pats pārvades tīkla izmantošanas tarifs tiek piemērots Francijas un citu dalībvalstu piegādātājiem. Līdz ar to Komisija nevarēja konstatēt konkurences izkropļojumus starp Francijas dabasgāzes piegādātājiem un citu dalībvalstu piegādātājiem.

(317) Otrkārt, attiecībā uz konkurences izkropļojumiem starp uzglabāšanas operatoriem un alternatīvu elastības instrumentu piegādātājiem Francijā Francijas iestādes un ieinteresētās personas uzskata, ka citi instrumenti ir nepilnīgi aizstājēji dabasgāzes uzglabāšanai, ciktāl tie darbojas dažādos laikposmos un var būt nepieciešami dažādās situācijās. Piemēram, aukstuma perioda gadījumā metāna terminālu jaudu var mobilizēt tikai tad, ja tvertnēs ir pieejama SDG. Šo ierobežoto jaudu vislabākajos apstākļos nevarētu mobilizēt ilgāk par piecām dienām. Tomēr šis

periods ir īsāks par aukstuma perioda vidējo ilgumu, tādējādi nav pietiekami daudz laika pietiekami ātri mobilizēt kravas ierašanos, lai izvairītos no izvades pārrāvuma. Turklāt tīkla pārslodzes gadījumā SDG termināļu efektivitāte ir atkarīga no to ģeogrāfiskā tuvuma patēriņa punktiem.

(318) Vairākas trešās personas arī norādīja, ka metāna termināļu abonēšana un dabasgāzes uzglabāšana nekonkurē. Tās paskaidro, ka kopš atbalsta shēmas ieviešanas 2018. gadā SDG imports Eiropā un Francijā ir ievērojami palielinājies. ~ 21,5 Bcm SDG importa līmenis Francijā 2019. gadā bija rekordaugsts.

(319) Attiecībā uz starpsavienojumiem saņemtajās piezīmēs ir pausts atbalsts tam, ka tie galvenokārt ir importa instrumenti. Ieinteresētās personas norāda, ka bez uzglabāšanas starpsavienojumi būtu jāoptimizē, lai varētu nodrošināt dabasgāzes piegādi maksimāla patēriņa apstākļos. Tas būtu neefektīvi. Ņemot vērā prognozēto dabasgāzes patēriņa samazināšanos Francijā, nav plānots būvēt jaunus starpsavienojumus. Izmaksas, kas saistītas ar papildu starpsavienojumu būvniecību un tīkla nostiprināšanu, patiešām ir augstākas nekā attiecīgās atbalsta shēmas izmaksas.

(320) Turklāt dabasgāzes uzglabāšana neietekmē kopējo dabasgāzes apjomu starpsavienojumos, kas ir atkarīgs no Francijā patērētās dabasgāzes apjoma. Tomēr ieinteresētās personas atsaucas uz Energoregulatoru sadarbības aģentūras (*ACER*) ziņojumu ([98]), kurā uzsvērts, ka dabasgāzes pārpilnība tās uzglabāšanas vietās samazina importēšanas nepieciešamību maksimālā patēriņa periodā, kas parasti sakrīt ar dabasgāzes visaugstākās cenas periodu.

(321) Kā norādījušas ieinteresētās personas, Komisija vairākkārt ir apsvērusi (bez lēmuma pieņemšanas), vai pastāv attiecīgais tirgus starp dabasgāzes pārvades infrastruktūras objektiem, tostarp ietverot starpsavienojumus, dabasgāzes krātuves, SDG terminālus un regazifikācijas infrastruktūru. Komisija atzīst, ka dažādie elastības instrumenti var nodrošināt papildu pakalpojumus, pilnībā neizslēdzot dabasgāzes uzglabāšanas ietekmi uz SDG termināļiem un starpsavienojumiem. Tomēr Komisija nevarēja konstatēt nozīmīgus konkurences izkropļojumus.

(322) Treškārt, atbalsta shēma varētu radīt konkurences izkropļojumus arī attiecībā uz uzglabāšanas operatoriem citās dalībvalstīs, jo īpaši dalībvalstīs, kas robežojas ar Franciju. Starpsavienojumu dēļ šis risks *a priori* ir īpaši svarīgs Beļģijai un Vācijai.

(323) *CREG* Beļģijā informēja Komisiju, ka pēc regulatīvā mehānisma ieviešanas vienīgās Beļģijas krātuves *Loenhout* noslodze samazinājās no 84 % (2017.–2018. gada ziemā) līdz 54 % (2018.–2019. gada ziemā). Tad noslodze 2019.–2020. gada ziemā palielinājās līdz 97 %. Noslodze 2018.–2019. gadā atbilda ilgtermiņa līgumiem. *CREG* norāda uz ietekmi, ko rada atlīdzības mehānisma ieviešana Francijā (sk. 195.–200. apsvērumu). Lai gan nākamajā ziemā noslodze atkal palielinājās, tas neļauj Komisijai izslēgt ietekmi uz dabasgāzes uzglabāšanu kaimiņvalstīs. Tomēr Komisija piebilst, ka *Loenhout* operators *Fluxys* nenorāda, ka regulatīvajam mehānismam būtu būtiska ietekme uz tā darbību (sk. 212. apsvērumu).

(324) Īstermiņā konkurences traucējumus starp operatoriem kaimiņu dalībvalstīs ierobežo ievērojamais abonēšanas līmenis (piemēram, vairāk nekā 90 % Vācijā, 60 % Beļģijā), pamatojoties uz ilgtermiņa līgumiem. Tomēr šo līgumu termiņš beidzas 2022.–2023. gadā. Tādējādi regulatīvais mehānisms varētu ietekmēt nākotnes komercnosacījumus, ja šie ilgtermiņa līgumi tiktu pārskatīti gan cenu un abonēšanas likmju ziņā, gan, visbeidzot, uzglabāšanas operatoru rentabilitātes ziņā kaimiņu dalībvalstīs. Lai Komisija varētu nodrošināt, ka tās novērtējums šajā jautājumā paliek spēkā pēc ilgtermiņa līgumu termiņa beigām, Francijas iestādes apņēmās līdz 2024. gada beigām iesniegt Komisijai ziņojumu, kurā ietverti dati par pasākuma ietekmi uz konkurenci (sk. 111. apsvērumu).

(325) Komisija arī norāda, ka *Fluxys* norāda, ka būtu vēlams Savienības līmenī īstenot piemērotu modeli, lai reaģētu uz tirgus norisēm (sk. 212. apsvērumu). Citi uzglabāšanas operatori pauda pozitīvu viedokli par Francijā ieviesto reformu, vienlaikus veicinot saskaņotu pieeju Savienībā (sk. 224. un 229. apsvērumu).

([98]) *ACER* 2020. gada 6. aprīļa ziņojums, *The internal gas market in Europe: The role of transmission tariffs* (Iekšējais gāzes tirgus Eiropā: pārvades tarifu nozīme), 174. punkts.

6.5. **Atbalsta pozitīvās un negatīvās ietekmes uz iekšējo tirgu līdzsvarošana**

(326) Valsts atbalsta shēmai ir jānodrošina, ka tās ietekmes kopējais līdzsvars ir pozitīvs, izvairoties no nelabvēlīgas ietekmes uz tirdzniecības apstākļiem tādā mērā, kas ir pretrunā kopīgām interesēm.

(327) Komisija atgādina, ka šajā gadījumā atbalsta shēma veicina saimnieciskās darbības attīstību, proti, dabasgāzes uzglabāšanu Francijā. Tā arī norāda, ka regulatīvais mehānisms veicina dabasgāzes piegādes drošību. Turklāt atbalsta piemērotība, nepieciešamība un samērīgums ierobežo tā ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību. Komisija secina, ka, pat ja nevar izslēgt ietekmi uz konkurenci starp Francijas dabasgāzes uzglabāšanas operatoriem un citu dalībvalstu dabasgāzes uzglabāšanas operatoriem, šķiet, ka atbalsta negatīvā ietekme ir pietiekami ierobežota, lai atbalsta shēmas kopējais līdzsvars būtu pozitīvs līdz pašreizējā *PPE* darbības beigām 2028. gadā, ar nosacījumu, ka 110. apsvērumā uzskaitītajos dabasgāzes tirgos nenotiek būtiskas izmaiņas konkurencē ([99]).

(328) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka atbalsta pozitīvā ietekme uz attiecīgās saimnieciskās darbības attīstību vismaz līdz 2028. gadam atsver iespējamo negatīvo ietekmi uz konkurenci un tirdzniecību. Tādējādi līdz tam ietekme uz konkurenci un tirdzniecību nav bijusi pretrunā kopējām interesēm.

7. **SECINĀJUMI**

(329) Komisija pauž nožēlu, ka Francija ir nelikumīgi īstenojusi attiecīgo pasākumu, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu. Tomēr Komisija uzskata, ka attiecīgais pasākums ir saderīgs ar iekšējo tirgu LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē līdz 2028. gada 31. decembrim, kad beidzas pašreizējais *PPE* periods,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts, ko Francija piešķīrusi dabasgāzes uzglabāšanas operatoriem, ir saderīgs ar iekšējo tirgu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Francijas Republikai.

Briselē, 2021. gada 28. jūnijā

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

([99]) Ja Komisija uzskata, ka pastāvošs atbalsts nav vai vairs nav saderīgs ar iekšējo tirgu, tā var sākt procedūru, kas noteikta IV nodaļā Padomes Regulā (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.).